

Izhaja vsak četrtek in
velja s poštnino vred all
v Mariboru s postižjanjem
na dom za celo leto 25 din.,
pol leta 12:50 din., četrti leta
8:50 din. Izven Jugoslavije
46 din. Naročnina se posreže
na upravnštvo "Slovenskega
Gospodarja" v Mariboru, Koroska cesta 5.
List se dospošča do od-
povedi. Naročnina se pla-
juje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

29 številka

MARIBOR, dne 5. julija 1923.

57. letnik.

Kako se je izvršil napad na Pašića.

Beograd, 27. junija.

Ko smo danes opoldne ob 1. uri šli poslanci iz parlamenta, smo bili neposredno priče atentata na Pašića. Šel sem v družbi narodnih poslancev Bedjaniča, Kugovnika in Vrečka mimo ministrstva gradjevin. Bili smo kakih 10–15 korakov od vhoda v dvorišče (vrt) narodne skupščine, ko slišimo za svojimi hrbiti pasti več strelov. Prvi hip smo bili mnenja, da je kdo izpalil strele iz samokresa za pse (Hundeschrecker), ali pa je kakemu košesarju ali avtomobilu počilo kolo. Ko se obrnemo in skočimo iz obcestnega drevoreda na ulico Miloša Velikega, vidimo, da je nek moški izpred hiše finančnega ministrstva, torej z leve strani, strejal na nek osebni avtomobil (omnibus). Nastalo je veliko vrvenje in tekanje ljudi od vseh strani. Avto, ki je baš na izhodu iz parlamenta zaokrenil po ulici Miloša Velikega po strmini proti Teraziji, je takoj, ko je padel prvi strel, zaokrenil v naglem ovinku iz sredine ceste na desno proti voglu zgradbe ministrstva gradjevine. Sedaj smo še le videli, da v avtomobilu, ki je bil napaden, sedi sam ministrski predsednik Nikola Pašić. Avto je bil mahoma obkrožen od velike množice policajev in ljudi. Pritekel je glavni tajnik radikalne stranke dr. Janjič in je skupno z drugimi odpril avtomobil, Pašić je sedel v omnibusu, naslonjen s hrbotom ob zadnjo steno. Streli, koje je izpalil napadalec iz neposredne bližine na Pašičev avto, niso zadeli ne Pašića, ne šoferja in ne žandarja, ki je sedel na vozu. Obe šipe so avtomobilu sta bili preluknjeni. Deli razbire šipe so lahko ranili Pašića na licu a na levi roki je en projektil lahko ranil Pašića.

Ko je napadalec izpalil strele (meni se je zdelelo, da jih je padlo sedem, a druga poročila trdijo, da je napadalec izprožil samo 4 naboje), je zbežal, kar so ga noge nesle po Bosanski ulici v smeri proti savskemu pristanišču. S tovarišem Bedjaničem sva videla točno, kako je nek moški, držec revolver v roki tekel od kraja napada navzdol proti Savi. Nastal je silen krik, vpitje, vrvenje, kakor na razdraženem mravljišču. Za napadcem so tekli najprvo neki mladi moški, nato pa cela tropa policajev in žandarjev. Iz vseh ulic so drli ljudje skupaj, kričali, povpraševali ali Pašić mrtev, ali ranjen, ali je napadalec prijet, kdo je.

Med tem, ko so ljudje drveli za atentatorjem, si je Pašić v avtomobilu obriral z ruto obraz, ki je bil malo krvav od praske; drugi so ga pretipali, ali imajo kako raneno. Avto je bil mahoma obkoljen od kordona zborničnih žandarjev, poslancev in drugih pasantov. Nekateri so kričali: «Živijo Pašić!» Drugi so vpili: «Smrt atentatorju!» Značilno za Pašičeve narave je dejstvo, da možni

bil posebno razburjen. Ko so ga okoli stoeči pozdravljali in mu čestitali, da je ostal pri življenju, je stari Nikola smehljajočega obraza odzdravljal s svojim klobukom. Bil sem tuk avtomobila, ko se je Pašić odpeljal in sem natanko videl ves prizor po napadu. Na šipah se vidijo luknje od strelov, a spodnji vogel šipe je popolnoma zdrobljen. Atentator je slabo meril. Strejal je naranost v okno in tako so vsi strelzi zadeli levo okno in sfrčali pri desnem na prosto, kjer so zadeli in lahko poškodovali eno žensko in enega moškega. Pašić se je baje v momentu, ko je padel prvi strel, naglo sklonil. Tudi meni se zdi, da je po prvem strelu bil mal presledek in je torej verjetno, da si je Pašić rešil življenje samo s svojo mirnostjo. Pašičev šofer pripoveduje, da je takoj, ko je padel prvi strel, zabremzal avto in porinil avto nazaj ter ga preokrenil na desno. Pašić se je med klici «Živijo Pašić!», točno ob 1.10 opoldne odpeljal na svoj dom.

Napadalca so na begu ujeli nekoliko nižje od spodnjega poslopja finančnega ministrstva v Bosanski ulici. Ljudska množica ga je tepla s pestmi in palicami. Žandarji, ki ga je hotel prijeti, je udaril po obrazu z revolverjem, da je bil orožnik takoj ves v krvi. Ljudje so atentatorja vrgli na tla in ga strahovito bili in pretpali. Nekateri so ga suvali s petami, drugi s palicami, tako da je bil ves v krvi. Z veliko težavo se je posrečilo policiji in detektivom, da so atentatorja oteli pred množico. Bil je tako zbit, da ni mogel hoditi. Žandarji so ga prijeli in nesli v dvorišče narodne skupščine. Med potjo je množica več sto ljudi vpila: «Smrt atentatorju! Pojibmo ga! Izročite nam ga, da ga ubijemo!» Komaj in komaj so žandarji zadržali naval ljudstva. Na dvorišču parlamenta so napadalca zvezali in ga vrgli v stari skupščinski avtomobil. Vrata, ki vodijo v skupščino, je policija zaprla, da ljudje niso mogli udreti za napadcem. Le s težavo sem se vrnil skozi vrata, da pobližje vidim, kako izgleda atentator. Ko sva s tovarišem Bedjaničem dospela na mesto, kjer so držali atentatorja, je bil avto že pripravljen, da ga odpelje na mestno policijo. Bedjanič skoči na stopnico avtomobila, a jaz pristopim tik ob avto. Na njem je bilo kakih šest žandarjev, ki so držali atentatorja k tlom. Napadalec je ležal v avtomobilu povprek, tako, da mu je bila glava ob desni strani avtomobila, a noge so mu širlele čez leyo steno v zrak. Kolikor sem mogel v naglici videti, je napadalec srednjevetnik človek, shujšanega obraza, črnih las, elegantno oblečen. Nosil je fine rjave čevlje. Obleka mu je bila vsa okrvavljen, z nosa mu je tekla kri, v laseh je bila ena sama masa krvi, obraz ves stolčen. Ob 1.20 se je avto z atentatorjem in spremjevalci odpeljal na policijo. Mnogi, ki so stali ob vhodu v dvorišče skupščine in zunaj na ulici, so vpili: «Smrt atentatorju! Izročite nam ga!»

Na ulicah je nastalo takoj, ko se je zaznalo za atentat, veliko vrvenje. Razširile so se raznolike govorice, da

je Pašić mrtev itd. Ob 3. uri popoldne so že izšli listi v posebnih izdajah. Občinstvo se je trgal za liste. Ostale podrobnosti o Pašičevem zdravstvenem stanju, podrobnosti o morilcu boste dobili iz drugih listov. Povdarjam samo to, da se po Beogradu resno govorja, da je napadalec član Orjunc. V hotelu «Petrograd» so se kmalu po napadu Orjunci, kakor pripovedujejo nekateri naši, ki so tam kosili, obnašali silno sumljivo. Širje so pritekli v hotel in bili nekam izvanredno preplašeni.

Franjo Žebot.

All je naše gospodarstvo rentabilno.

Gospod Fr. Rudl, priznano eden najboljših naših strokovnjakov, je napisal v eni zadnjih številk «Gospodarja» članek, ki je za naše gospodarstvo velevažen. On uči kmeta računati, katera panoga gospodarstva se mu bolje izplača in to računanje je glavni pogoj uspešnega gospodarstva. Nastane pa danes vprašanje: ali je naše gospodarstvo sploh rentabilno? Ali res donaša kakе čiste dohodke? Rentabilnost je tuja beseda, ki izvira od rente. Renta ali kapital je pa ne samo gotov denar ali hranilna knjižica, kapital je tudi zemljišče, poslopje itd. Noben rokodelec ne more začeti obrti, ako mu manjka orodje, noben kmet ne gospodarstva, ako mu manjka kmetija. Temeljna glavnica pri gospodarstvu je zemljišče in poslopja. Če je kmet to kupil, je moral plačati z gotovim denarjem. Recimo, da je kmet dal za to zemljišče 500.000 K. Ako bi on teh 500.000 K naložil danes v hranilnici, tako dobi on letnih 30.000 K obresti brez vsakega žulja. Pri gospodarstvu sicer tega nima pričakovati, razven, ako da zemljišče v najem, vendar bi morala tudi zemljišča glavnica donašati nekaj obresti. Računa se, da se mora zemljišča renta obrestovati po najmnaj 2–3 odstot., to je, 15.000 K letnega čistega dobička. Ali jih dobi? Oglejmo si stvar malo natančnejše.

Vzamimo, da obdeluje to zemljišče kmet s svojo ženo in dvema odraslima sinovoma. Vsi so dobri delavci. Od kmetije dobijo živež, stanovanje in iz prodaje kmetskih pridelkov si kupijo tudi obleko. Tega pa v čisti dobiček ne smemo štetiti, ker te življenjske potrebsčine bi dobili tudi, ako bi delali kje drugje za plačilo in ne imeli v zemljišču vtaknjene pol milijona glavnice. Koncem leta dandanes ostane posesniku navadno prazen žep, brez ozira na to, da svoje družine ne more niti dostojno več obleči in morajo ob delavnikih hoditi okoli kot raztrgani cigani. Ali je to zemljišče rentabilno? Ni! In tako imamo dandanes vse polno kmetij, ki so vse prej kot rentabilne. V prejšnji dobi si je kmet, če ni pisančeval, lahko dal vsako leto nekaj na stran, to so v

Jezdec, čigar prihod je čul Cochrane, se je ustavil pri emirju in njegovem mlajšem tovarišu. Nekaj jima je živahnio razlagal in kazal pri tem v puščavo, odpoder je prišel.

Poveljnika sta se na kratko pogovorila ter se skupno podala h gruči, ki je stala okrog ujetnikov. Barbara sta bila, divja sinova puščave, pa vkljub temu — koliko dostojanstvo, kolika samozavest je odsevala iz vsake njune kretnje, ko sta stopala v polumraku med palmami proti nesrečnim, ponižanim ujetnikom!

Pri gruči sta se ustavila. Ponosni, sivobradati starec je dvignil roko in nagovoril svoje bojevnike v kratkih, pretrganih stavkih in njegovi ljudje so mu odgovarjali, besno in strastno, kakor čreda volkov so bili, ki hlepi po krvi. Oči so zasijale v plamenečem ognju, lica so se spačila v nebrzdanem sovraštvu, roke so mahale in krilile po zraku — kri so zahtevali ti fanatiki svoje vere, krvavo smrt, če bi se tudi morali z njo omadeževati svoje lastne roke —.

«Ali so ujetniki sprejeli pravo vero?» je vprašal emir Abd Er-rahman in gledal nanje s krutimi očmi.

Molah je moral varovati svoj ugled, ni hotel priznati neuspeha.

«Pravkar so jo hoteli sprejeti, ko —.»

«Torej pa še nekaj počakajmo, o molah!»

Dal je povelje in derviši so planili v sedla. Ali Wad Ibrahim je odjezdil, skoraj polovico ljudi je vzel seboj. Drugi so ostali, sedeli so na kamelah s puškami v rokah.

«Kaj se je zdgodil?» je vprašal Belmont.

«Stvari se dobro razvijajo!» je vzkliknil polkovnik. «Zares — mislim da se bomo izmuznili. Egiptovski kamelarji so nam gotovo že trdo za petami!»

«Kako veste to?»

«Kaj druga bi jih tako vznešenjalo!»

«O ljubi gospod polkovnik — ali res mislite, da se bomo rešili?» je zasopila Sadie.

Bridki udarci preživelih nesreč so ujetnikom tako zelo otopili živce, da so bili skoraj neobčutni, in ko jim je nenadoma zasijal žarek upanja, se jim je godilo kar kar ljudem, ki so jim v mrazu otrpnili udje in ki pride-

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

Prisluškovali so —.

Da, zares —. Sem iz puščave je prihajal glas. Ne razločen izpočetka in komaj slišen. Za hip je zamrl, pa kmalu spet udaril na njihova ušesa, — močen in razločen —.

Polkovnik Cochrane je dovolj dolgo služil na meji puščave, da ga je razumel —.

Cisto jasno je čul mehko, gluho topotanje dirjajoče kamele —.

«Nekdo prihaja —!» je šepnil. «Poskusite, Fardet, za Božjo voljo, poskusite in jih zadržite še par minut!»

Fardet je stopil par korakov naprej in zamahnil z zdravo roko po zraku kakor človek, ki je pripravljen storiti zadnje, kar je v njegovi moči.

«Povejte,» je dejal dragomanu, «temu svetemu moru še tole, da sem vseskozi pripravljen sprejeti njegove nauke, in tudi moji prijatelji tule. — Le eno bi želel, da naj stori, nekaj, kar bi popolnoma pomirilo tudi zadnje morebitne dvome v naših dušah. — V naši dosedanjem veri smo se učili o čudežih, videli smo jih, — da, sami smo delali čudeže. Celo jaz, ki sem le ponižen, neverden kristjan, lahko storim nekatere čudeže. Ker pa je vaša vera nedvomno veliko boljša, popolnejša, močnejša, bodeče, o tem ni dvoma, zmožni storiti veliko večje, mogočnejše čudeže nego mi. Zato vas prosim, dajte nam eno takih znamenj in rekli bomo z globoko prepričanjem srcem, da je vera Mohamedova najmočnejša, edina prava —.»

Pri vsej svoji dostojnosti in resnobnosti je Arabec zelo radoveden. Zato je zašumelo po vrstah poslušalcov, ko je Mansur prevedel Fardetove besede. Ni se motil Francoz, ko je računal, da bo ž njim vzbudil splošno zanimalje.

«Tako reči so v rokah Alahovi!», si je pomagal iz

zadrege molah. «Ni nam dovoljeno, da bi posegali v njegove postave, če pa imate vi take moči — pa jih dajte videti!»

Fardet je stopil k molahu, stegnil roko — in mu potegnil velik, okusen datelj iz njegove redke, sive brade. Nesel ga je k ustom, ga snedel — in ko nato potegnil drugega iz molahovega levega rokava —.

Začudenje za zavrsalo po gledalcih in se še poglibilo, ko je Francoz nov datelj potegnil bližnji kameli iz nosu ter ga vrgel v zrak, odkoder se ni več vrnil —.

Tako zavzeti so bili vsi nad temi «čudeži», da niso opazili jezdca, ki je na brzi kameli pridirjal iz puščave in zavil med palme.

Kolikokrat je Fardet zabaval veselo družbo na krovu «Kleopatre» s takimi nedolžnimi «čarovnjaki» in sopotniki so se dobrodošno smeiali na njegov račun, ker ni bil prav posebno izurjen v tem rokomavarskem poslu. Njegov široki rokav, v katerega je pri vsakem poskušu ujel datelj in ga skrivaj spet stresel iz njega v dlani, ni ušel kritičnem očem Evropejcev, za nevedne, otročje Arabce pa je bilo Fardetovo igrčkanje seveda čudež in večerni mrak je le še bolj pospeševal njegovo «čudodelnost».

Vse bi se bilo menda dobro izteklo, da ni Fardet, zapeljan po svojih «uspehih», poskusil še enkrat svojo umetnost, pri čemer pa mu je zdrknil datelj iz rokava —.

Cudodelec je bil razkrinkan —.

Zaman je hotel popraviti slab utis z novim poskušom. Molah je povedal par besed in blizu stoeči Arabec je zamahnil s sulico in udaril Fardeta z ročajem po plečeh.

«Dovolj je teh otročarj!» se je kregal jezni molah. «Ali smo možje ali otroci, da nas hoče te s takimi igrčami imeti za norca? — Tukaj je križ in tukaj je koran, za katerega se odločite —?»

Brezupno je pogledal Fardet po tovariših.

«Več ne morem storiti! Par minut ste hoteli odloga — in par minut sem ga zadržal!»

«In mislim, da bo dovolj,» je odgovoril Cochrane.

«Telo pride poveljnik!»

resnici bile obresti od zemljiške rente. Danes o tem ne more biti niti govora, ako ni prodal lesa, če sploh ima kaj gozda. V resnici pa bi moral biti kmetija tudi brez gozda rentabilna.

Današnji položaj je za kmeta naravnost obupen. Za živino je bil izkupiček v prejšnji dobi glavni vir dohodkov. Lansko leto pa se je za živino dobila malenkost, ki se izdaleka ne da primerjati stroškom.

Edini izkupiček za vino, mošt in sadje je nekaterim kaj vrgel. In v Beogradu hočejo še povišati davke, brez ozira na to, da jadramo že v pogibelj. Kapitalisti, ki so med vojno nakupili mnogo posestev, da so varno naložili svoj denar, že davno nič več ne kupujejo. Posestva brez gozdom izgubljajo dan za danem na ceni, ker si vsak stokrat premisli, predno založi svoj kapital v kmetijo. Še v doglednem času bomo doživelji, da bodo izgubila posestva vsako ceno. Ponudb za prodajo je danes že ogromno.

Kakšni siromaki so še le tisti, ki kmetije od staršev drago prevzamejo. Nekateri bratje in sestre si kaj radi dajo dopovedati, da je kronska enaka vinarju in da dobitjo iz posestva takoj komaj 1000 K predvojnih, če se jim izplača 100.000 K dosega. Ali se bo pa posestnik kaj izkopal iz dolgov, tega pa ne pomislijo. Mirno lahko rečemo, ako nima dotičnik gozdom ali kakih posebnih dohodkov, da nikoli več, če še današnje razmere nekaj časa trpijo. Današnjim vlastodržcem naj bo to zadnji opomin, ako ne vidijo še propasti gospodarstva v bližnji bodočnosti.

Orodje, poslopje, vse propada pri večini, ker vsak posamezni del stane že ogromne svote. Obleki sploh ne more biti več govori. Te nabaviti si v dovoljni množini, zamorejo samo še srečnejši. Kaj bo, s strahom povprašuje danes vse. Edini odgovor je, dokler bomo stali pod pritiskom centralizma, ki potreb naše Sloveniji in sploh prečanskih krajev ne razume, si ne smemo niti v sanjah predstavljati boljših časov. Avtonomija, to je tista resilna veja in sicer popolna avtonomija, kjer bodo posamezne pokrajine lahko tudi same sklepale trgovinske pogodbe in razpolagale s svojo mošnjo. Zato je čisto naravno, da avtonomistično stremljenje pridobiva vedno več tal in da mora vsak Slovenec biti avtonomist, komur se možgani niso še docela skisali. Samo tisti še tišijo za centralizmom, ki so si nagačili polne žepe iz ljudskih žuljev, kar jim je omogočil ravno nespametni centralizem. Tisti vidijo, da v avtonomni Sloveniji ne bo prostora za te ljudske pijavke, ker jim bo ljudstvo pokazalo vrata.

Kmetijska dela v mesecu juliju.

Doma na dvorišču in pri živini.

Pripravimo škedenj za mlatev in žitnice za shrambo žita. En mlatič namlati v enem dnevu 1 in pol do 2 in pol hl žita. Ako imamo mlatilnico, mlatimo ceneje in hitreje. Mlatilnice je očistiti in namazati s strojnimi oljem in jermene, če potrebno popraviti, da si ohranimo neljubo prekinjevanje med mlativijo. Ob napornem delu in hudi vročini ne zavživamo preveč alkoholnih pijač. Zavživanje alkoholnih pijač v prehudi vročini ima lahko smrtné posledice vsled solnčarice. Najprikladnejša jedila poleti so dobra močnata jedila, sočivje in zelenjava. Kopajmo se v toplih dneh v potočnici, kar osvežuje

jo nenadoma v toplo sobo, — nepričakovana izprememba jima je povzročila bolečine. Celo močni trdni Belmont je podlegel. Ko ni bilo nobenega upa na rešitev, takrat je upal in računal, — in sedaj se je tresel na vseh udih, ko je čul, da je rešitev blizu.

«Menda ja ne bodo prišli v preslabem številu! —!» je vpil. «Pri Bogu, poveljnik Wadi Halfe zaslubi, da pride pred vojni sod, če jih pošlje premallo! —!»

V božjih rokah smo, edino Bog nam more pomagati! —!» je rekla njegova žena s krotkim, vdanim glasom. «Pokekniva, moj ljubi John, morebiti je zadnjikrat, in moliva, da — najsi naju čaka življenje ali smrt — da se ne bova več ločila! —!

«Nikar, nikar! —!» je boječe vzliknil polkovnik. Vi del je, kako jih je molah nezaupno opazoval.

Pa prepozno je bilo —.

Belmont in sopoga, oba pobožna katoličana, sta že klečala, se prekrižala in sklenila roke k molitvi —.

Srdita jeza, ljuto razočaranje je skremžilo mohamedanskemu misijonarju obraz, ko je videl te javne neuspehe svojega pridigarskega delovanja med neverniki. Obrnil se je in povedal par besed emirju.

«Vstanite! —!» je vzliknil Mansur. «Ako vam je življenje drago, vstanite! Rekel je emirju, naj vas da pomorit! —!

«Naj stori kar hoče», je odgovoril Belmont. «Vstala bova, ko bova zmolila, prej pa ne! —!

Emir je poslušal molaha in njegove zlobne oči so počivale na klečečih postavah. Kratko povelje je dal in beduini so privlekli štiri kamele. Živali, ki so jih do sedaj jezdili ujetniki, so stale prazne na mestih, kjer so jih privzelci h kolom.

«Ne delajte neumnosti, Belmont! —! se je jezikl tudi Cochrane. «Vse zavisi od tega, da jih pomirimo in zadržimo. Vstanite vendar, gospa Belmont! Druga ne dosegete s svojim obnašanjem, ko da jih še huje razburjate zoper nas! —!

«Francoz Fardet je skomognil z rameni.

«Moj Bog, kako so ti ljudje nerodni! —! No — sedaj pa še ta dva, seveda —! je vzliknil, ko sta tuhi Ameriški gospodični Adams in njena nečakinja pokleplili poleg gospe Belmont. «Kam nas bo to privelo? —?

telo in krepi zdravje. Neznosno je stati v bližini človeka, ki si ne umiva svojega potnega obraza in svojih potnih nog.

Govede in konj ne gönimo na prehudo vročino ter jih kopajmo, ako imamo za to primerno mesto. Pazimo, da imajo svinje in perutnina dovolj svežne pitne vode. Prehod od materinega mleka na drugo hrano pri mladih živalih se naj izvrši previdno in počasi, da preveč ne zmršavijo in v rasti ne zaostanejo. Pomimo, da nežen želodec pri mladih živalih ne more prebaviti tiste surove vlaknaste krme, kakor želodec starejše živine. Zategadelj je teletom po odstaviti od mater razen zelene ali suhe krme pokladati vselej tudi nekoliko otrobov, pujskom pa lažje prebavljiva krmila, kakor kuhan krompir, kuhan zelenje od pese in posneto mleko. Mlado debeljo je dajati pujskom samo kot nameček.

V vinogradu.

Povezujmo poganjke vinske trte, ki so na novo vzrastli, da se ne nagibljejo na sosedne trte in ne ovrajo proste hoje po vinogradu. Škropimo v tretjič, ako se je vsled neugodnega vremena začela pojavljati peronspora. Na 100 litrov vode vzamimo 1 in pol kg modre galice in približno toliko ugašenega apna. Ako hočemo škropiti ebenem tudi proti odiiju, tedaj pridenimo razstopini modre galice in sicer ko je že gotova 2 kg saljidina na 300 litrov razstopine. Drugače pa žvepljajmo z žveplenim prahom, ne žveplenim cvetom, kateremu je dobro pridejati 3 odstot. bakrenega prahu (zdrobljene modre galice), kar nadomestuje posebno škropljene grozinja proti peronspori in tudi proti piketu. Pokončujmo grozdnega sukača, ako se je pojavit v večjih množinah z razstopino 3 kg mazljivega mila in 1 in pol kg mrčesnega praška na 100 l vode. V tem slučaju škropimo z razpršalnikom posebne vrste, ki oddaje močen, tanek curek na gnezda. Gosenice grozdnega sukača zatirajo prav dobro tudi otroci, ako jih s priostrenimi klinčki pobirajo iz razcvetja in jagod. V drugi polovici meseca je treba kopati tretjo kop. S tem pospešimo rast lesa v mlajših nasadih, v starejših vinogradih pa mehčanje in zoritev grozinja. V plitvo zrahljahih in plevela prostih vinogradih ne plesni grozje tako rado kakor v zanemarjenih in s travo porašenih.

V sadonosniku.

V mladih sadovnjakih odstranjujmo z ostrom nožem poganjke, ki včasih zelo bohotno rastejo po deblu in iz divjaka pri tleh. To storimo sedaj tem lažje, ker je seno pod drevjem pokošeno in imamo priliko pregledati mlado drevje od vrha do tal, ne da bi delali škodo po travi. Da moremo odstraniti divje poganjke iz tal, je treba zemljo nekoliko odkopati. Pri tej priliki prerahljammo tudi nekoliko drevesni kolobar, kar je za uspešno rast mladega drevja, kakor smo že oménili pri kmetijskih delih v mesecu aprilu, velike važnosti. V drevesnici pincirajmo stranske ali ojačevalne poganjke po deblu tako, da imamo na jesen golo deblo s 4—5 vencicami kot nositeljicami bodoče krone. Napačno je, odstranjevati te poganjke poprej in vse naenkrat, ker pogmagajo deblo debeliti in s tem krepiti celo drevce. — Koncem julija je treba misliti na okulacijo. Divjake, ki pridejo za to v poštev, je pregledati ter porezati vse poganjke, ki so morebiti zrastli iz debelca do 15 cm višine od zemlje. Drugih poganjkov ne prikrajšujmo, ker bi škodovalo. Z okopavanjem ob suhem vremenu dosegemo, da se bodo lupili vsi divjaki, ki jih mislimo av-

Zdaj je pokleknil tudi gospod Stephens poleg gospodice Sadie in si zakril upadlo lice s svojimi suhimi belimi prsti —.

Le Cochrane in Fardet sta še stala —.

Vprašajo je pogledal polkovnik Fardeta.

«Končno», je dejal, «ali ni nezmisleno, če človek moli vse živiljenje, — pa bi ne molil, kadar ne preostane druga, ko zaupati v previdnost Božjo —?»

In sklonil je koleno in pokleknil. Ravno kakor svedča se je držal, le njegova osivela glava je klonila na prsi —.

Francoz je za trenutek gledal klečeče tovariše, nato pa so njegove oči potovale tja k zlobnim očem emirja in molaha.

«Presneto! —!» je godel. «Ali ti ljudje mislijo, da se jih bom balj — Francoz —?»

Naredil je velik križ in pokleknil poleg tovarišev.

Sedem ljudi je klečalo pod drevesom, — sedem neštečnih starih, zapuščenih Evropejcev, ki so poniženo pričakovali svojo usodo iz rok Vsemogočnega —.

Emir se je obrnil k molahu, se mu prezirno posmehnil in pokazal na uspehe njegovega «izpreobražanja». Na njegovo povelje so derviši zagrabili klečeče moške. Z usnjatimi kameljimi vrvicami so jim povezali roke. Fardet je zavpil, usnje se mu je zarezalo v rano. Drugi so se mirno in dostojoščeno udali v svojo usodo.

«Vse ste pokvarili! —! je ternal Mansur in lomil roke. «Tudi mene ste uničili! — Ločili vas bodo! Ženske bodo povezali na tele tri kamele! —

«Nikdar! —! je kriknil Belmont.

Divjal je in trgal vezi, pa trpljenje ga je oslabilo, brez moči je bil in dva krepka beduina sta ga držala za roke.

«Nikar se ne vznamirjav! John!» ga je tolažila sopoga, ko so jo peljali h kameli. «Nič hudega se nam ne bo zgodilo! — Ne draži jih, da ti ne bodo še kaj hujšega storili! —

Molje so Belmonti, ko so derviši vlačili ženske in kameljane. Vse tosledanje, trpljenje ni bilo nuj v primeri s

gusta očeslati. Pobirajmo odpadlo piškavo sadje sproti in ga pokuhajmo svinjam. Na ta način zatiramo najuspešnejše jabolčnega tončiča, ki spada med največje škodljivce naših sadonosnikov.

Na polju in travnikih.

Zanjemo zimski ječmen, rž in pšenico. Z žetvijo je začeti, ko se v zrnu ne pokaže več noben sok, če ga upogremo čez nohet. Če čakamo predolgo nam mnogo najlepšega zrnja pri spravljanju izpade, pri prezgodnji žetvi pa dobimo manjši pridelek in slabo seme. Strn je plitvo podorati, da lažje strohni. Zato pa je jesensko brazdo orati tem globlje. Požeto žito sušimo na njivali ali pa v kozolcih. Kjer se je batil deževnega vremena se kozolci prav dobro izplačajo, četudi stanejo precej deparirati. Na strnišče je dobro posejati ajdo ali repo.

Kdor še v juliju na travniku seno kosi, je slab gospodar. Pokošene travnike v bližini potokov je dobro precurljati s potočnico, kar silno pospeši rast otave, zlasti v sušnih letinah. Namakanje nadomestuje deloma tudi gnojenje.

Na vrtu.

Sejemo redkev in endivijo. Okopavajmo zelje, ohroviti, kolerabo, karfijol, kumare, buče in dr. Za kakih 14—21 dni po prvem okapanju je okopavati v drugič. Strelca je osipati do prvega lista, posebno strelca dolgonogih rastlin, katerih pri sajenju nismo pokrili z zemljo. Ne režimo zeli od šalota, česnja in čebule, ker služi za asimilacijo in razvoj gomoljev. Čemu segati po zeli teh rastlin, ker so gomolji to, kar rabimo za kuho. Dobro je samo zel upogniti, kar ugodno vpliva na deljenje gomoljev. Kumare in buče je v primerni dolžini pritrdirti z lesenimi klinci na zemljo. Na ta način dosegemo boljšo prehrano rastlin v sušnih letinah. Kumar ne silimo kvišku na kole ali na ogrodja iz lat, razen španske kumare plezavke, ki imajo svojstvo plezati. Izjemoma je to storiti samo v deževnih letinah in vlažnih tleh, ko se je batil, da bi sadeži vsled prevelike mokrite segnili.

V kleti.

Okna je odpirati samo po noči, da obdržimo v kleti enakomerno toplo. Sodi naj so zmirom do vrha napolnjeni in dobro zadelani, ker se mlado vino sedaj najrajše kvari. Paziti pa je, da ne rjave obroči in ne močijo čepi. Nategi in čašice je po uporabi vselej oplakniti s čisto vodo. Sploh je največja čistoča zlasti v vročem poletnem času zelo na mestu.

V čebelnjaku.

Rojenje je treba prekiniti z uničenjem mladih matic, ker pozni roji ne nanosijo dovolj medu za zimo. Slabe roje je združevati in nadštevilne trote ubijati, da dobimo več medu. Težkim panjem odvzamemo nekaj medu, ki ga morejo čebele nadomestiti ob cvetu lipa in ajde.

Gorkote v juliju ne straši se, Pekočih žarkov se lenuh boji, In dela trudnega ne plaši se, Četudi čelo tvoje se znoji.

Na njivi, glej zlati se in zori Rženo zrno in pšenični klas; Iz vinskih goric sem pa mi domi Ter vabi k tretji kopí pevcev glas.

Vekoslav Štampar.

to muko. Pa tudi ženske so trpele. Sadie in njena tetka bili polmrtvi od strahu. Edina gospa Belmont si je še ohranila pogum in upanje.

Spravili so ženske v sedla, kamele so vstale in derviši so jih prideljali mimo gruče, kjer so stali Cochrane in njegovi trije tovariši.

«Samokres imam skrit v žepu», je dejal Belmont zeni. «Iz srca rad bi ti ga dall!»

«Obdrži ga, John! Morebiti ga boš rabil! Jaz se ničesar ne bojim. Odkar sem molila s teboj, se mi zdi, kot da je angel varuh razprostrl svoje peruti nad nami.»

Sama je bila zares pravi varuh, ko se je obrnila k splašeni Sadie in vlivala tolažbo v njeno obupajoče srce.

Abd Er-rahman je poklical v posvet molaha in čo-kastega Arabca, ki je bil Ali Wad Ibrahimov pobočnik. Mrzki pogledi so leteli na ujetnike —.

Nato je emir govoril z Mansurjem.

«Poveljnik hoče vedeti, kateri izmed vas da je najbogatejši», je prevajal dragoman. Nervozen je bil, ne prestano je vlačil z dregetajočimi prsti za ovratnik svoje sukunje.

«Čemu hoče to vedeti?» je vprašal polkovnik.

«Ne vem.»

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Napad na Pašiča bi bili gotovi krogi v Beogradu prav radi naprili Hrvatom in Slovencem ali z eno besedo vsem proticentralistom. Tako po atentatu so beograjska uredništva razobesila lepake, da je napadalec Hrvat in Radičevac, ki je hotel vzeti Pašiču življenje radi ostre politike proti Hrvatom, potem se je pa doznašo ravno nasprotno, da je atentator pravi Srbin, Mitjutin Rabić po imenu in da je streljal, ker se mu je zdelo, da se s Hrvati preveč milo postopa, z njim, pravim Srbom pa slabo in krivično. Atentator Rabić je sin nekdanjega bogatega vinskega trgovca iz Gradišta v Srbiji. Oče se je pečal tudi s politiko, bil je vnet pristaš Karadjordjevičev in radi tega ga je vlada pod Obrenoviči preganjala, moral je bežati na Ogrsko in ko je bil leta 1903 ubit zadnji kralj Obrenovičevega rodu in so Karadjordjeviči zasedli srbski prestol, se je zopet vrnil v Srbijo. Rodbina pa ni imela sreče. Oče je umrl v blaznosti, brat je tudi zblaznel, ker je bil spolno bohan, sestra se je sama usmrtila in tudi atentator je spolno bolan in slabo vzgojen. Ima komaj 26 let, vojakov ni služil, pač pa je imel brez prave izobrazbe službo pri vojnooskrbninski komisiji in je vlekel nad 2 tisoč frankov na mesec. Ker se je s svojim predstojnikom skregal, so ga odpustili in prišel je v Beograd prosit za zopetni sprejem. Načelnik v zunanjem ministrstvu mu je reklo, da ne bo sprejet, ker ga Pašič ne mara. Radi tega je v prvi vrsti posegl po revolverju, drugače ga je pa k temu nagnala tudi slaba vzgoja, ki poveličuje zločine. Beograjska namigavanja in sumničenja, da bi bili Hrvati v zvezi z napadom in napadalcem, so hrvatski listi dobro zavrnili, češ, da Hrvati še niso nobenega kralja, kraljice ali pa državnika ubili in da tudi ne trpijo one vzgoje, ki nasilje in celo uboje poveličuje. Pašiču so čestitali k srečno prestali nevarnosti vsi člani parlamenta, ko se je pa napravil obvod po mestu, so se radikali in demokrati prepričali, kdo bo poprej govoril, orjunci in srbski fašisti bi se pa bili kmalu stepili radi zastav. Orjunci so zahtevali, naj se nosi državna, srbski fašisti so pa hoteli samo srbsko in so to končno tudi dosegli.

V nedeljo je imel v Zagrebu svojo sejo odbor Radičeve stranke, v Sarajevu pa glavni odbor Jugoslovenske muslimanske organizacije. Hrv. rep. seljačka stranka napoveduje najostrejši boj beograjskemu oblastnikom in Radič je še posebno naglašal, da morajo biti vezi s srbskim narodom, s srbskim kmetom še zato posebno tesne, ker je nemogoč vsak sporazum s srbsko beograjsko gospodo. Odbor muslimanske organizacije je tudi odobril delo svojih poslancev ter povdarjal, da se hoče tudi v bodoče ravnati sporazumno s Hrvati in Slovenci v boju proti beograjskemu centralizmu.

V Beogradu so sedaj samo seje zakonodajnega odbora in ministrskega sveta. V zakonodajnem odboru radikalni predsednik zaključuje seje kar brez glasovanja, če vidi, da slučajno nima dovolj glasov proti našim in muslimanskim poslancem, iz ministrskih sej se pa nič ne izve, niti to, kako se razvijajo pogajanja o reškem vprašanju.

Radikali se že sedaj pripravljajo na občinske volitve v Srbiji 19. avgusta. Na razna upravna mesta so že začeli pošiljati svoje zaupnike, da bi lažje izpodrinili iz občin demokrate, zemljoradnike in pa južne Turke, organizirane v takozvanem «Džemijetu».

BOLGARIJA.

Nova velekapitalistična vlada jemlje kmetom, kar so pridobili pod zemljoradniško vlado ter nastopa s strašnim nasiljem. Preki sod izreka krvave obsodbe, ječe so polne kmetov in zaupnikov kmete stranke, vla- da pa pošilja v svet vesti, kako je vse v redu in zadovoljno.

ANGLIJA IN FRANCIJA.

Zastopniki angleške vladajoče stranke so se začeli pogajati z Nemci glede vojnih odškodnin in poruhskega vprašanja; vlada se zaenkrat teh pogajanj še ne udeležuje, poslala je pa Franciji svojo spomenico o ureditvi odškodninskega vprašanja. Če Francija na to spomenico ne da jasnego odgovora, bo Anglija z drugimi državami sama začela pogajanja in bo Francijo označila kot odgovorno na propadu cele Evrope. Anglija si je že utrdila državni krog in države, ki slepo sledijo Franciji, kakor na primer naša, bodo prišle še v veliko zadrgo: ali jih Francija izrabi ali si pa nakopljajo angleško neprijateljstvo.

MED RUMUNIJO IN POLJSKO

je bila povodom obiska rumunskega kralja v Varšavi sklenjena vojaška zveza na pet let, ki je naperjena proti Rusiji.

NOČEMO SE NE POSRBITI IN NE POHRVATITI.

Veliki boj je bil slovenski narod cela desetletja proti ponemčevanju. Nakane Nemci in nemčurjev niso uspele. Pred svetovno vojsko se je naša narodna borba preokrenila toliko na bolje za slovensko stvar, da je organiziran slovenski rod napredoval ne samo na kulturnem, ampak tudi na gospodarskem in političnem polju. Na meji smo prodirali. Iztrgali smo Nemcem in nemčurjem občino za občino, postojanko za postojanko. Naš narod se ni hotel ponemčiti, hotel je ostati zvest slovenski materni govorici.

Ko je Slovenija prišla v državo SHS se je kmalu videlo, da Pašičevi in Pribičevičevi Velesrbi hočejo nas Slovence polagoma posrbiti. Da to čimprej dosežejo, na-

jeli so si za Judeževe groše samostojne (Pucelj, Mermolja, Drofenik i. dr.) in demokrate iz Slovenije (Kukovec, Žerjav, Reisner) ter so z njihovo pomočjo na Vidovdan leta 1921 sklenili zloglasno centralistično ustavo.

S pomočjo te velesrbske ustave so položili temelj za gospodarsko (finančno) izrabu Slovenije in za počasno posrbljenje našega ljudstva. In ta svoj načrt Pašičevi ljudje sedaj že dejanski izvršujejo. Le poglejmo si vse, kar delajo. Strašne nove davke za Slovenijo, od tega 160 milijonov dinarjev za ceste in mostove v celi državi. A od tega samo borih 2 milijona 600.000 dinarjev za Slovenijo. Srbski kmet lahko plačuje davke z obveznicami, ki jih je dobil za precenjeno škodo, kojo mu je napravila vojska. Nam Slovencem pa so popolnoma odpovedali povrnitev vojnih posojil in 20 odstot. odvzetega denarja. To je gospodarska izrabu Slovenije. A narodna? V šole vedno več cirilice, vedno več srbske jezikovne mešanice, slovenske uradnike se meče iz Slovenije v Srbijo in Macedonijo, a srbske v slovenske kraje. To je pričetek posrbljenja. Naši poslanci z vso energijo nastopajo proti takemu postopanju. In po ogromni večini stoji slovensko ljudstvo od izobraženca do priprstega kmeta ter delavca na strani naših poslancev, koji kličejo Velesrbom: Ne damo se gospodarsko izrabljati in izsesati, nočemo se posrbiti. Zahtevamo samostojnost, avtonomijo naše Slovenije!

Naše ljudstvo od Dravograda do Mure, od Triglavca do Kolpe ve, da je gospodarskega izžemanja naših krajev in posrbljenja krije tudi Radič, ki samo doma vpije, kakor židovski kramar, a tje dol v Beograd, kjer se reže kruh pravice, ne gre s svojimi 70 poslanci na pomoč. Radič pa ima s svojo nesrečno politiko še drugo grdo nakano. On hoče naše Slovence pohrvatiti! Le poglejte, kar piše njegov «Slobodni dom». Nedavno je zapisal besede: «Ako se posreči naš (Radičev) cilj, se bo hrvatska beseda in hrvatska moč razširila ne samo na jug in vzhod, ampak tudi na sever in zahod (Slovenijo).» To se pravi: Radič bi rad nas Slovence gospodarsko izrabil, kakor nas izrabljajo sedaj Velesrbi. On že sedaj računa na to, kako bi iz sol in uradov izgnal ne samo slovenski jezik ampak tudi slovenske učitelje in uradnike!

Mi pa pravimo: Ne boste nas! Ne Pašič, ne Pribičevič, ne Radič! Slovenci hočemo ostati Slovenci. Mi si našega milodonečega jezika nismo izmislili, ali ga umeščamo ustvarili. To je jezik naših pradedov, naših mater in očetov! Kdor bi ga nam hotel vzeti, na ta ali oni način kratiti, njega bo naš narod smatral za roparja!

Zategadelj pa kličemo v imenu ogromne večine zavednega slovenskega ljudstva: Roke proč vi Pašiči, Pribičeviči in Radiči od slovenskega jezika! Nočemo biti ne gospodarsko izžemani od vas, nočemo izgubiti materine besede! Zategadelj pa neustrašeno nadalujmo borbo za dosego avtonomije Slovenije.

ŠE NEKAJ O NOVEM VOJASKEM ZAKONU.

Beograd, 29. junija.

Pisal sem že zaporedoma o novem vojaskem zakonu, ki ga po vsej sili hoče upeljati vlada srbskih radikalcev. Ta zakon, ki bo sprejet samo vsled krvide Radičevega zapečanja, bo tako strašno breme za naše uboge fante-vojake, starše, posestnike in občine, da si posameznik tega niti blizu ne predstavlja. Nekaj olajšava so naši poslanci po trpkem boju v odseku sicer dosegli, a najhujših krivic niso mogli odpraviti, ker so v odseku bili z nami samo še zemljoradniki ter bosanski muslimani. Demokrati so še celo za hujši militarizem, kakor radikali. Ljudje božji! Tu vidite, kako velikega kozla v škodo vseh nas strelja Radič, ko čeprav v Zagrebu v svoji vili, a naše slovenske poslance pusti same se boriti v državnem zhoru.

Kako dolgo bo trajala nova vojaška služba?

V I. pozivu od 20. do 40. v II. od 40. do 50. in v III. pozivu od 50. do 55. leta. Naša poslanca Bedjanič in Škulj sta predlagala povsod skrajšane roke, tako da bi zadnji poziv veljal samo do 48. leta, a demokrati in pa srbski radikalci so bili proti. Posrečilo pa se je našima zastopnikoma, da sta dosegla, da se je prvotni načrt za zadnji poziv skrajšal za pet let.

Kadrška služba.

Poslanci Slov. ljudske stranke so izdelali predlog in ga tudi predložili, po katerem bi se namesto stalne armade upeljala domaća bramba (milica). V tem slučaju bi za infanterijo veljalo dva meseca, za kavalerijo tri meseca. Ker so srbski poslanci silno zdrevljali proti temu predlogu in je skoraj prišlo do dejanskih spopadov, je predlog propadel. Nato so naši stavili predlog, da se za infanterijo določi šest mesev, za kavalerijo in artillerijo pa devet mesev. A liberalci so se vso silo uprli našemu predlogu. Tako se je sprejel rok 18 mesevov službe za vse vrste vojašta. Šest mesecov manj službe so pa naši poslanci (posebno pri artilleriji) vendar le dosegli s svojim odločnim nastopom.

Rekruti se ne smejo pozivati v službo v hudi zimi je predlagal naš Bedjanič. Predlog je minister sprejel.

Vojni begunci. Krut je paragraf ki določa, da morajo starši sina, ki noče k vojakom ali če pobegne, sami posiskati in ga izročiti vojaški oblasti. Če ga ne najdejo, morajo plačevati ogromno kazeno. Tudi občine so odgovorne za dezerterje. Te določbe so naravnost strašne za starše in občine. Naši poslanci so se z vso silo uprli temu, a liberalci in srbski radikalci so se upirali in tako je naš predlog žal propadel.

Pri stalnih oprostitvah se je prvotno po dolgi borbi v odboru sprejel predlog poslanca Bedjaniča in Škulja, da se stalno oprostijo tisti edinci, čiji starši plačujejo do 60 dinarjev direktnega zemljiškega davka. A kaj se je zgordilo. Pozneje se je sprejel protipredlog liberalca

Lukiniča, da zadostuje višina 5 din. Taki so demokrati. Tako bodo sedaj po zaslugu demokratov oprostitev skoraj nemogoče.

Glede dopustov sta Bedjanič in Škulj dosegla hvala Bogu lep uspeh. Sprejelo se je tudi — po težavnih borbi — da dobijo vsak kmetski in delavski fant na leto šest tedenski dopust. Za dopust — tje in nazaj — velja prosta vožnja po leznicni, kar dosedaj ni bilo. Za to gre hvala krepkima našima poslancema.

Orožne vaje bodo po novem zakonu veliko breme za naše ljudstvo. Vlada je predlagala, da se lahko vsakega pozove do 40 leta vsako leto na 4 tedne, a do 50 leta na 2 tedensko orožno vajo. Bedjanič in Škulj sta predlagala, da se orožne vaje od 32—55 leta sploh ukinejo, sicer pa zadostuje samo 14 dnevno vežbanje. A demokrati in radikali so naš predlog preglasovali.

Prihodnji opisem grozote tega zakona glede vojaške takse in novih vojaških davkov (remontni fond) in glede oddaje konj in vozov. To so take stvari, da se moramo proti njim boriti z vsemi sredstvi. In v tem času čeprav Radič doma v svoji lepi vili.

KAKO SO VINIČARJE VLEKLI ZA NOS.

Ali se še spominjate, viničarji na Slovenskem Štajerskem, kako so vas plačani hlapci srbske radikalne stranke lovili in vam obečavali velike podpore? Ali vam je še v spominu, kako sta znani Verlič iz Št. Petra pri Mariboru in Filip Jurkovič iz Gornje Radgona hvalila srbsko radikalno stranko? Menda Vam še bo v spominu, da so morali župani v okrajih Maribor, Ptuj in Ljutomer par dni pred 18. marcem popisovati uboge viničarje, češ, da dobijo podporo v znesku 1 milijona in 400 tisoč kron in še par sto brejih krov povrh. Po naročilu voditeljev srbske radikalne stranke so glavarstva naznačila županom, da je ta denar že založen pri davčnem uradu v Mariboru in da se bo takoj razdelil po posebni komisiji.

Volitve so minile že davno, a viničarji niso dobili ne vinarja in niti ene kravje dlake. Kje je neki ta denar? Viničarji, tirjajte ga od okrajnega glavarstva in se sklicujte na uradni odlok okrajnega glavarstva z dne 14. marca.

Skoro gotovo je ta denar ukraden ali pa so ga uporabili drugi, t. j. tisti, ki so ga obečavali.

Danes smo dobili iz Beograda poročilo, da so naši poslanci dne 28. junija v tej zadevi vložili ostro interpelacijo na pristojne gg. ministre. Besedilo je naslednje:

Interpelacija

poslancev Franjo Žebota, dr. Josipa Hohnjeca in Ivan Vesenjaka na g. ministra za socijalno politiko, na g. ministra notranjih zadev in na g. ministra financ v zadevi izplačila zneska 1 milijona 400.000 K za bedne viničarje v okrajnih glavarstvih Maribor, Ptuj in Ljutomer. G. minister! Glasom uradnega dopisa okrajnega glavarstva v Mariboru z dne 14. marca 1923, štev. 1097-23 je vladu v Beogradu nakazala znesek 1,400.000 K za bedne viničarski stan v okrajnih glavarstvih Maribor, Ptuj in Ljutomer. Isti uradni dopis predpisuje pogoje za dosego podpore.

Kakor nam poročajo občinski uradi, se oglašajo pričlenjeni viničarji ter zahtevajo izplačilo podpore, odnosno pojasnilo, zakaj niso bili deležni podpore. Zato vprašamo:

1. Ali so imenovanim gg. ministrom: ministru za notranje zadeve, ministru za finance in ministru za socijalno delo navedena dejstva znana?

2. Zakaj se ne izplača ta podpora, glasom citiranega uradnega dopisa okrajnega glavarstva deponirana pri davčnem uradu v Mariboru.

3. Ali hoče g. minister za socijalno politiko skrbeti, da se ta uradno zagotovljena podpora izplača tem bednim slojem?

4. Ali hoče g. minister financ narediti davčnemu uradu v Mariboru, da izroči naloženo svoto za določene namene?

Prosimo za ustimen odgovor v zbornici.

V Beogradu, dne 28. junija 1923.

Franjo Žebot. Dr. Josip Hohnjec. Ivan Vesenjak.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Zadnja seja Kmetijske družbe je nudila žalostno sliko nelojalnosti. Kod prva točka dnevnega reda je bila razpisana žalna seja za pokojnim predsednikom gosp. Pirc. Samostojni pa so zahtevali, da se rešijo najprej zaostale točke dnevnega reda zadnje seje. Ko se je vkljub temu otvorila žalna seja na podlagi dnevnega reda, so samostojni zapustili dvorano in predsednik jo je moral zaključiti.

Oficijelno žalna seja za pokojnim predsednikom Kmetijske družbe in njenim dolgoletnim, mnogozaslužnim glavnim tajnikom se torej ni mogla vršiti radi odstotnosti samostojne, kojih pristaš je bil blagopokojni Pirc.

Odpadla je tudi druga točka predpoldanskoga dnevnega reda (ogledovanje drevesnice na Poljanah) radi pomanjkanja časa. Po dolgem času se je namreč posrečilo našim odbornikom dokazati samostojne, da je spremembu dnevnega reda mogo

koj po odobrenju zapisnika. Predlog je bil sprejet. Prišla je torej določitev dneva prihodnjega občnega zborna. Samostojni so predlagali nedeljo dne 23. oktobra, kojemu predlogu pa so se naši uprli. Odbornik Brenčič je dejal, da pade ta dan v čas bratve, odbornik Košar je povdral, da je nedelja za občni zbor neprikladna, ker so mnogi kmetski delegati in duhovniki po svojih poslih zadržani. Na predlog odbornika Steblovnika se določi četrtek, dne 8. novembra 1923. Nato se izvrši žrebanje odbornikov. Naši so zopet ugovarjali proti načinu žrebanja, ker pravila nikjer ne kažejo, da bi morali žrebati Štajerci zase in Kranjci zase. Samostojna večina se nikdar ne ravna po pravilih, ampak vedno, kakor ji kaže. Zato bo tudi odgovorna za vse posledice svojih nepostavnih dejanj.

Po rešitvi nekaterih osebnih zadev se proglaši tajna seja. Po sklepu iste poroča predsednik, da je število članov padlo od 32.000 na 15.000. Omeni tudi, da je vložil rekurz proti carinski kazni v znesku 775.000 D radi galice. Naredi se tozadyna vloga na ministrstvo. Predsednik prosi, da se izvoli glede sklepanja kupčij ožji odbor, da se razbremeniti odgovornost. Brenčič predlaga, da se naj ne drži prevelikih blagovnih rezerv, radi nestalnosti valute. Se odobi in izvolijo se: predsednik Jarc, tajnik Lah, podpredsednik Pipan, svetnik Rohrman, predstojnik blagovnega oddelka Šmid, za naročevanje galice pa še odborniki Košar, Bajuk in Skalicky. Po dolgi in vsestranski debati v katero so posegli vsi odborniki, se reši na to vprašanje: S čim se naj bavi blagovni oddelki Kmetijske družbe. Družba bo imela v jeseni 6–8000 sadnih dreves na razpolago. Glede žrebčarne se vloži protest.

Iz tajnikovega poročila se povzame, da je družbeni pašnik Ivje pri Radečah dal na dražbi 6710 D. Preizkušnje z umetnimi gnojili se bodo nadaljevale. Oddelek za kmetijstvo je poročal, da ne plača povisane stananine za podkovsko šolo. Na Štajersko se je potom Kmetijske družbe oddalo 24 plemenskih mrjascem za polovično ceno; drugo polovico je krila subvencija.

Sklene se študirati vprašanje, jeli ne bi bilo dobro ustanoviti pri družbi strokovno posvetovalnico, na katero bi se obračali kmetje, za slučaj nakupa gospodarskega orodja, kakor n. pr.: trijerjev, veternjakov, mlatilnic in drugih strojev, ker hodijo po deželi razni agentje, ki ponujajo manjvredno blago ter delajo ljudstvu napadne proračune. Tajnik je še poročal o lepih uspehih gospodinske šole v Marijanšču, nato pa so se sprejeli nekateri novi udje in potrdile tri nove podružnice.

Kot zadnja točka te seje se je izvršila razdelitev podpor za vinske razstavljalce. V poštovanju je prišel samo vinarski in sadjarski odsek Kmetijske družbe v Mariboru in Društvo vinogradnikov na Dolenskem. Predlog, da bi naj prvi dobil od skupne svote 18.000 din. samo 3000 din., Dolenci pa 15.000 din., so naši odločno zavrnili. Odbornik Košar je povdral, da je dobiček, katerega izkazuje vinarski in sadjarski odsek v Mariboru, samo plod idealne pozrtvovalnosti štajerskih vinogradnikov, ki so po večini dali svoja odsekova brezplačno na razpolago. Predlagal je vsakemu polovico. Sprejet pa je bil s samostojnimi glasovi posredovalni predlog odbornika Bajnka, da se naj izplača vinorejskemu odseku 6000 din., dolenskemu vinogradnemu društvu pa 12.000 din. Proti temu sklepu se vloži priziv.

Naše prireditve.

Dekliški tabor za dekanijo Hoče in sosednje župnije se vrši v nedeljo, dne 15. julija, na Ptujski gori po sledenem sporednu: 1. Okoli 8. ure zbirališče pri kapeli v Župečji vasi, odkoder se vrši skupna procesija na Goro. 2. Ob pol 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Po sveti maši zborovanje zunaj cerkve in nastop govornic in govornika iz Maribora. 3. Popoldne ob pol dveh litanje s kratkim sklepnim nagovorom. Dekleta hočke dekanije in sosednjih dekanij, udeležite se tabora v velikem številu! — Tajništvo SKSZ v Mariboru.

Mladenci, v Št. Janž v nedeljo, dne 15. julija t. l. V nedeljo, dne 15. julija, se priredi ob lepem vremenu v Št. Janžu prvi veliki mlaedenički tabor za celo Dravsko polje. Vodstvo tabora je prevzela iz posebne naklonjenosti Kat. omladina v Mariboru, ki bo nastopila z vsemi tremi dogbami, pevskim zborom ter lahko atletiko. Spored: Ob 9. uri sprejem mlaedeničev iz sosednih župnij, ki se bodo pravočasno javili župnemu uradu v Št. Janžu; ob pol 10. uri slavnostni govor (p. Pavel Potočnik) s sv. mašo; ob pol dveh nagovor s petimi litanijami. Po cerkveni pobožnosti skupni odhod na zborovalni in veseli prostor, kjer bodo govor različnih zastopnikov, deklamacije, petje, sviranje treh godb in prosta zabava z ribolovom, amerikanskim zaporom itd. Mlaedenič celega dravskega polja, prihitite v prav obilnem številu na prvi mlaedenički tabor, da si damo smernic za nadaljnjo uspešno delovanje v svojo in naroda konči! Torej na svodenje!

Orlovska prireditve v Makolah. Dne 8. julija t. l. prirede makolski Orli javen nastop, za katerega vlada že sedaj splošno zanimanje med okoličani. Priprave za slavnostni dan so že v polnem teku. Orli in Orlice, pa tudi druga mladina kar tekmujejo v tem, kdo bo lepše svoj prostor okrasil, tako, da bo veselica izpadla kar najlepše. Očetje in matere ter drugi boste pač iz srca privoščili mladini ta dan. Videli pa boste tudi in spoznali, kaj je mladinska orlovska organizacija in kaj se vse lepega mladina nauči. Starši boste lahko ponosni na svoje sinove in hčere, da jih imate v naših vrstah in v naših organizacijah. Orlovska slavnost v Makolah pa nima pomena samo za Makole, ampak za celo Dravinjsko dolino, posebno za slovenjebistriški okraj. Ravno takoj je še orlovska organizacija najmanj razvita. Ze-

limo in upamo, da se bode orlovska zavest iz makolskega orlovskega tabora razširila še v druge sosedne kraje, kjer še ni te organizacije. Zatorej pa vladivo vabi vse naše sosedne goste, da se udeležijo nase slavnosti.

Savinjsko-orlovska okrožje priredi Orlovskega dan v Šoštanju v nedeljo, dne 22. t. m. Spored: Predpoldan: 1. Sprejem došlih bratov in sester ter gostov na kolodvor. 2. Ob četrtni na 10. uro pohod na Glavni trg k sv. maši. 3. Ob pol 10. uri pri Marijinem kipu slovesna pridiga in sv. maša. Med mašo svira godba in poje pomnožen pevski zbor. 4. Ob pol 11. uri slavnostno orlovsko zborovanje, med drugimi govorovi tudi zastopnik Orlovske podzvezze iz Ljubljane. Popoldan: 5. Ob pol dveh slovesnih večernic v župni cerkvi. 6. Ob pol treh javna telovadba na telovadišču v Šmihelu. Nastop članov, članic in obojega naraščaja. Za okreplila bo dovolj poskrbljeno. 7. Ob 6. uri tekmovalni nastop pevskih zborov. 8. Ob devetih razstanek. Sodeluje polnoštevilna rudarska godba iz Trbovelj. Vabimo vse, da se udeležijo našega dneva. Na vseh postajah Celje—Dravograd do Šoštanja in nazaj polovična vožnja. Izkaznice se dobre pri okrožju v Št. Pavlu pri Preboldu in pri odseku Šoštanj. Naznanite število udeležencev, da se izkaznice do pošljejo.

Veselica županov mariborskega političnega okraja. Dne 5. junija so se v imenu Kmetiske zveze povabili vsi bivši in sedanji župani na sestanek v gostilno Orovč v Mariboru in tamkaj so sklenili, da priredijo veselico dne 5. avgusta t. l. v Hočah v gostilni g. Šantla. Ob pol 10. uri sv. maša, potem skupni obed pri gospodu Šantlu, za skupni obed se mora vsak javiti in poslati za osebo 10 D predplačila. Veselica se vrši v vseh prostorih Šantlove gosilne. Na razpolago dva velika vrti, ki bosta lepo prirejena. Na vsporednu: godba, petje, šaljive točke in raznovrstne druge vesele in zabavne. Čisti dobiček je namenjen v dobrdelne namene. K veselicu, ki se vrši ob vsakem vremenu so povabljeni župani (stari in mladi), občinski svetovalci in odborniki z družinami, kadar tudi vsi drugi možje. Opozarjam in v posimmo vse župane mariborskega okraja, da že sedaj agitirajo za častno udeležbo iz vseh krajev. Železniška zveza v Hoče je od vseh strani zelo ugodna. Skoro vsako uro vozi osebni vlak. Za pripravljalni odbor: Jakob Florjančič, Jožef Vauhnik, Fr. Šantl.

Marijanski shod mlaedeničev in mož zadnjo nedeljo pri Št. Petru niže Maribora se je vršil ob najlepšem vremenu in ob obilni udeležbi, navzlic temu, da je lepo vreme marsikaterega zadržalo doma vsled obilega dela na travnikih. Javno zborovanje se je pričelo po končanem cerkvenem opravilu na Gori, kjer je imel č. g. p. Gabrijel pridigo, polno lepih navodil za živiljenje mlaedeničev in mož. Zborovanju je predsedoval g. stolni župnik Moravec. Kot glavna govornika sta nastopila č. g. p. F. Ramšak in g. Stabej, kajih govora sta bila z navdušenjem sprejeta ter bosta gotovo mnogo pripomogla k poglobitvi verskega živiljenja med moštrom. Nastopili so tudi trije fantje z lepo zasnovenimi govorji. Ostali vsled kratkega časa niso prišli na vrsto. Brzojavni pozdrav je postal zborovalcem iz Beograda poslanec Žebot. Vdanostni pozdrav se je postal prevzv. škofu g. dr. Karlinu v Konjice, kjer se je ta dan vršila sv. birma.

Tedenske novice.

P. n. občinstvo se ponovno opozarja, da upravnosti na vprašanja brez priložene poštnine ne odgovarja.

Kraljica Marija bo porodila na Bledu. Naša kraljica se je odločila, da bo za časa poroda bivala na Bledu. Srečni dogodek pričakujejo za mesec september. Ob tem času bo tudi mati naše kraljice, rumunska kraljica, bivala na Bledu.

Proti kuluku v Sloveniji. Kaj je «kuluk»? Turška tlaka. Nekdaj so turške paše predpisovali ubogemu kmetskemu in delavskemu ljudstvu v Srbiji tlako in roboto. Morali so seljaki gospodi graditi mostove, ceste in grajsčine ter lomiti in tolči kamenje. Kmet in živina, vse je moral delati roboto. To se od tedaj imenuje «kuluk». In sedanja srbska radikalna vlada, ki po Radicevi zaslugi sedi v Beogradu, je vložila predlog, da se naj po celi državi uvede dolžnost tlake (kuluk) za vse ljudi. Vsak bi moral po 14 dñi na leto na državnih cestah tolči kamenje in ga razvažati na vse strani. To bi bilo suženjsko delo. Vlada se je kapricirala in ni hotela odnehati. A slovenski poslanci so udarili in zatropotali v narodni skupščini in niso prej mirovali, da so zmagali proti vladni. Minister Uzunovič je v soboto, 30. junija, izjavil v državnem zboru, da se uda zahtevi slovenskih poslancev. Če Slovenci ne marajo kuluka, ga vlada v Sloveniji ne bo upeljala. Težka je bila borba proti kuluku, a vendar bo Slovenija po zaslugu svojih poslancev oteta tega srednjeveškega zla.

Za naše ceste. Slovenski poslanci so se zadnje 14 dni neprestano borili za nove cestne zveze in za zboljšanje dosedanjih okrajnih in državnih cest. V začasnom proračunu za mesec julij, avgust in september (dvanaštine) je beografska vlada določila za ceste v Sloveniji samo 2.600.000 dinarjev, a za ceste in mostove v Srbiji okoli 140 milijonov. Proti tej gorostasni krivici so se slovenski poslanci v finančnem odboru in v celi zbornici borili z vsemi silami. In minister se je moral udati. Naši poslanci so dosegli, da se je naknadno določilo za tri mesece 4 milijone dinarjev več za ceste in mostove v Sloveniji. Tako bodo dobili sedaj okrajni zastopi dovolj sredstev za vzdrževanje cest, ob enem pa se bo lahko nadaljevala zgradba novih cest in mostov. Stavili so tudi obširen predlog, katere ceste v Sloveniji se naj podržavijo, kateri mostovi gradijo in

kje se naj zidajo nove cestne zveze. Ta obširen predlog bomo objavili v eni prihodnjih številk.

Beseda o razmerah v agrarnem uradu v Mariboru. V seji narodne skupščine dne 26. junija je posl. Falež govoril med drugim sledeče: «Agrarni urad v Sloveniji so povečini institucije demokratske ter Samostojne kmetijske stranke. Tako je n. pr. pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru nastavljen kot vodja urada neki dr. Štefančič, ki ni samo zagrizen demokrat, ampak tudi aktivni član mariborske razbojniške Orjume. (Burni medkljici: Ali slišite, g. minister, kakje ljudi imate v svojem uradu?) Pri tem uradu je bil tudi zaposlen inženier Vedernjak, o katerem je znano, da je organiziral in vodil tolovajski napad na Cirilovo tiskarno v Mariboru. Ta Vedernjak je glavni krivec uničevanja strojev v Cirilovi tiskarni. Radi tega rokovnjaškega ponočnega napada je bil uradnik agrarnega urada Vedernjak več tednov v preiskovalnem zaporu. Od državnega pravdništva je sedaj Vedernjak obtožen hudodelstva. Ministrstvo agrarne reforme je Vedernjaka sicer suspendiralo, a vodja dr. Štefančič je na lastno roko Vedernjaka takoj ko je bil začasno izpuščen iz zapora nastavil kot uradnika pri agrarnem uradu. (Medkljici: To je lopovščina!) In ta Vedernjak se od 20. marca 1923 naprej vozi od kraja v kraj in vrši funkcije agrarnega uradnika. Vedernjak deli zemljo svojim pristašem, jemlje zemljo ubogim viničarjem, najemnikom, invalidom in bajtarjem ter jo daje posebno v ptujskem in mariborskem okraju takim ljudem, ki zemlje ne potrebujejo, a so pristaši demokratske in Samostojne kmetijske stranke. (Medkljici: In korupcionist!) Vedernjak polaga dr. Štefančič račune za ta potovanja in partizansko delo in dr. Štefančič te račune izplačuje. (Medkljici: Čujte, čujte, g. minister!) Tako gazi vodja agrarnega urada ne samo zakon, ampak nastavlja ljudi, ki so pod kriminalom. Ministrstvo agrarne reforme je bilo že opetovano opozorjeno na te gorostasne nedostatke, a še vedno pripušča take nezakonitosti. Ali je potem čuda, da narod nima nobenega zaupanja v tak državnim uradu!

Nemški poslanci v narodni skupščini so res čudni tički. Ko se je šlo za to, ali skupščina sprejme vladin predlog o strašnih novih davkih in je srbski radikalni vladni stranki šla trda za večino, so jo Nemci korajno odkurili od seje, da so tako vladu zagotovili večino. Pri glasovanju v soboto, dne 30. junija, ko je vlada imela vsled mobilizacije vseh svojih poslancev zasigurano večino, so šele Nemci glasovali proti. Nemški poslanci so silno sladki in mili z vladinovci. Že vedo zakaj! Ali pa se bodo sladko držali tisti nemški in nemškutarski volilci, ki so dne 18. marca metalni kroglijice v šesto skrinjico, je drugo vprašanje. Po zaslugi svojega posl. Schauerja, Krafta in drugih nemških poslancev Beogradu, se bodo pri plačevanju zvišanih davkov — držali menda precej kislo.

Občine in župani bi naj bili v bodoče odgovorni, če kdo poškoduje brzovajne ali telefonske droge. Ta doloba je bila v predlogu zakona o dvanajstih. Večje bedastoče si srbijanski vladni centralisti niso mogli izmisli. Kaki lopovi bi podrli droge, a zato bi bil najodgovoren župan. V drog bi udarila strela ali ga podrl sneg in vihar, odgovoren župan in plačaj občina vso škodo! Naši poslanci Pušenjak, dr. Kulovec in Žebot so v finančnem odboru pobijali ta brezmislni in krvni paragraf tako dolgo, da je minister moral popustiti. Odnehalo je na pritisk naših poslancev tudi večina finančnega odbora. Tako so naši zastopniki dosegli, da se ta bedastoča popolnoma črta iz zakonskega predloga. Kontrola in opozicija, ki jo vršijo naši poslanci v Beogradu, je nujno potrebna. To se je pokazalo pri kuluku in tudi v tej zadevi.

Vun z balkansko grdobijo iz Slovenije! Poslanci Ljudske stranke so po g. Vrečku protestirali v narodni skupščini proti srbskim poštnim nakaznicam. Hvaležni s mojim za to vsi, ki še čutimo slovensko. Prosimo pa tudi, naj protestirajo proti samosrbškim obvestilom, oziroma dostavnicam priporočenih pisem. Ljudje dobijo tisti veliki papir s samosrbškim besedilom in se ustrajo, češ: Že zopet nov davek! Zakaj danes imamo tako demokracijo, da je edina pravica navadnega človeka ta: Plačaj, brate! Potem hodijo s tistim papirjem od Poncija do Pilata, da izvejo, kaj pomeni in da morajo z njim na občino, s čimer zamude včasih po pol dneva. Ali v Beogradu in pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani mislijo, da Slovenci pisma kradejo? Morda je to navada kje spodaj na Balkanu. Zato pravimo: Iz Slovenije vun s to balkansko grdobijo!

Podeželskim društvom! Zadnji čas se podeželska društva zelo živahnno obračajo na upravo Ljudskega odra v Mariboru radi iger, garderobe, maskerskega materiala itd. Ljudski oder bo vsem tem zahteval po možnosti ugodil. Vpoštevajo pa naj društva, da je naš Ljudski oder nova in mlada organizacija, ki se mora boriti s težkimi gmotnimi skrbmi. Z igrami bo ustreljel, v kolikor jih ima v zalogni. Nabava novih rokopisov pa je združena z velikimi stroški. Garderobe in maskerskega materiala oder trenutno nima v zalogni. Pač pa bo tozadenv lahko uspešno posredoval. Za te stvari se je torej obrniti na upravo vsaj že 10 dni pred predstavijo z navedbo dneva, ko bo zastopnik društva stvari osebno prevzel. Živahnno dopisovanje društev z Ljudskim odrom dokazuje, kako nam je bil Ljudski oder potreben. Pomniti pa je treba, da bo mogel svojo naložno vršiti le ob zadostni podpori naših društev. Vsi za enega, eden za vse!

Mariborske novice. V četrtek prejšnjega tedna se je pripeljal s popoldanskim brzovlakom v Maribor novi lavantski škof dr. Andrej Karlin. Pred stolno cerkvijo in škofijo se je zbrala velika množica ljudstva, ki je pričakovala svojega novega višjega pastirja. Mnogošte-

vilna duhovščina, belo oblecene deklice, šolske sestre itd., so delali špalir. Ko je dospel novi škop v spremstvu gg. kanonikov in mnogobrojne duhovščine pred škošijo, so se vršili pred škofovjo pozdravi. Nato so odšli v cerkev. Med potjo je delil škop svoj blagoslov ljudstvu, ki se je zbral k slavnosti. Nato so se vršili cerkveni obredi. Takoj drugi dan je novi vladika posvetil 14 nowomašnikov, popoldne pa se je odpeljal na birmovanje v konjiško dekanijo. — Kot prebivalci cele Evrope so tudi Mariborčani nevoljni radi vednega deževja, ki one-mogočuje vsak izlet v prosto naravo. — Po Mariboru se še vedno krade in vlamlja v zasebna stanovanja. Tako en bolj domači uzmovič je zadnje dni, ko sta bila kar dva praznika, posetil s tatinsko roko prostore Ljudske posojilnice in si prisvojil nekaj tisočakov. Policija je zaprla najbrž pravega tatu. — Orjunci še vedno popivajo in razgrajajo v večernih urah po mariborskih ulicah. Te dni so zaprli tri najbolj hude orjunske razgrajače in jih izročili sodišču. Mariborski Sokoli so bili na Petrovo na Pesnici, a pri povratku v Maribor so se po sokolski navadi med seboj sprli in v Narodnem domu je eden Sokol oklofutal sokolskega zastavonoša. — V sredo smo v Mariboru pokopali znanega gostilničarja pri »zamorcu« g. Jančerja. — Katoliška društva in organizacije se v Mariboru lepo gibljejo ter razvijajo. Posebno vneto in veselo deluje kat. omladina, ki ima pod vstrajnim ter požrtvovalnim vodstvom g. patra Pavla trojno godbo in dober moški pevski zbor. Za prihodnost pričakujemo ravno od te organizacije za staro in mlado večkratnih prireditev in veselega razvedrila.

Novice od Sv. Antona na Pohorju. Pobožnost sv. Antona se je tudi letos kljub dežju lepo obhajala. Na dan sv. Antona, dne 13. junija, se je darovalo v romarski cerkvi 15 sv. maš in je prišlo pet procesij. Župnišče, šola in mežnarji imajo novo obleko. Novi cerkevni ključar je Mihael Kanop, p. d. Brunčko. Drugi cerkevni ključar in večletni župan Franc Mravljak je zelo oslabel. Bog nam ga še hrani! Za novo Magdalensko cerkev je oblubilo 13 kmetov les.

Društveno gibanje pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. V nedeljo, dne 24. m. m., so nas razveselili fantje Orli s krasno igro tridejanko »Sinovo maščevanje« ali »Spoštuji očeta.« Nastopili so v slikovitih španskih vitežkih oblekah, kar je zelo ugodno vplivalo na gledalce - kajti kaj takega se še pri nas ni videlo. Čeravno so posamezne vloge težke, vendar so se fantje potrudili ter je vsak svojo vlogo izvrstno rešil. Lahko trdim, da se bo tudi pri Sv. Lovrenca začela kmalu nova doba na društvenem polju. Čast takim fantom-igralcem, posebno pa igralcu vloge »grof Jamski.« Ob koncu še je poskrbel »Smolar« in potem pa kot »zviti Jaka« tudi, da ni manjkal smeha. Tudi pevci so se dobro izkazali. Tako, vrli fantje, le tako naprej po poti, katero imate jasno začrtnano. Slišijo se tudi glasovi o nekem taboru, ki bi se vršil pri nas. Le kaj takega začnite, pomagal bomo tudi drugi ter bomo tako z druženimi močmi pokazali tukajšnji javnosti našo katoliško misel ter pokazali, da v »lovrenčih šlapah« (kakor se je izrazil nek gospod, imena ne povemo za danes) ni prostora za Orjunce.

Pazite na mlada sadna drevesca, ki so bila zasajena lansko leto! Ob straneh državnih cest so rastli visoki topoli, ki so bili kot nekak kažipot za vojaštvu zasajeni v časih avstrijske cesarice Marije Terezije. Ta stoletna drevesa so že bila deloma preperala ter suha in vsak čas je vihar podrl tak trhel topol, ki je pri padcu poškodoval in pretrgal telefonične, brzjavne in električne napeljave. Lansko leto so na višje povelje te topole izkopalni in na njihova mesta zasadili sadna drevesca, ki bodo s časom v veliko večji prid ter dobiček, kakor pa ničvredni topoli. Cestarji pa so se začeli pritoževati, da ljudje poškodavajo ta drevesca, jih lomijo in s tem povzročajo veliko škodo. Prosimo in opozarjam občinstvo, da javi oblasti vsakega, ki bi ga videl, da se z zlobno roko dotika nežnih dreves. Obcestna drevesca so vendar v občno korist in je dolžnost vsakega, da pazi, da bodo drevesca lepo dorasla in enkrat rodila na občno korist obilno sadu.

Drava žuga. Od Velike Nedelje nam poročajo: Drava žuga poplaviti in odnesti na Otoku naseljene štiri kočarje. Ti bi se morali takoj odseliti. Drava se nahaja le še en, oziroma šest metrov pred njihovimi hišami in poslopji. Dalje preti Drava v teku enega ali dveh let, če ne že prej, daljnim trem sosednim kočarjem. Drava se zajeda neprstano dalje v Otok. Nevarnost je gotova, da predere prostor kakih 200 metrov med njo in Draviščem in preplavi Cvetkovsko, Trgoško in Mihovsko polje in ga uniči. Ubogi ljudje! Isto-tako je nevarnost tudi za Križniški otok, iz katerega se oskrbuje več občin, šol ter redovna bolnica v Ormožu in dravami. Drava bi se dala ustaviti, oziroma zajeziti pri Zavrčkem brodu in tako bi se jo spravilo nazaj v staro strugo. Prosimo gg. poslance, da se za to zadevo takoj zanimajo. — V.

Dve žrtvi Drave. Pri Sv. Marku niže Ptuja se je 2. junija t. l. potegnilo iz Drave truplo ženskega spola v starosti okoli 16 let; bilo je brez vse obleke. Ker je bilo že delj časa v vodi in ker je menda od daleč priplavalo, bilo je že močno izpremenjeno in obrabljano. Dne 28. junija t. l. pa se je potegnilo iz Drave moško truplo, staro okoli 50 let; pod nosom ima močne brke, zgornji život je bil gol, imel je na sebi črne hlače in škornje; sluti se, da je to truplo splavarja. Obe trupli so pokopani pri Sv. Marku niže Ptuja. Kdor ve kaj o imenovanih neznanih utopljenih, naj sporoči to župniškemu uradu Sv. Marku niže Ptuja.

Mariborski Ljudski oder v Slov. Bistrici. V nedeljo je tu gostoval Ljudski oder iz Maribora z delavsko igro »Žrtve.« Občinstvo je bilo do solz ginjeno. To je pač najboljše plačilo igralcem. Kličemo vam: Pridite v kratkem zopet. Bistričani.

Kako se imajo pri St. Jurju ob Ščavnici? Skoraj bo leto dni, kar se podrla čisto strohnela brv črez Ščavnico, po kateri so hodili bolhnečki občani k Sv. Jurju. Zakaj prizadete občine ne napravijo nove, se vprašuje vsak, kdor mora napraviti dolg ovinek po veliki cesti? Prizadeti krogi so ugibali to in ono, a pravo je zadel tisti, ki je predlagal, naj se napravi mesto brvi barem. Ta jo je pogruntal, so rekli za to misel vneti očanci. Brod bo veliko bolje odgovarjal svojemu namenu, kot pa ozka in borna brv, saj Ščavnica posebno letos rada izstopa, tako dolge brvi pa vendar ne zmoremo, ki bi segala od Žihlave do Jamne. Upamo, da se bomo v kratkem lahko vozili po barnu črez Ščavnico. Brod bo oskrboval tisti, ki si je to reč zmislil. — V soboto sta pripeljala dve krasni hojki bolhnečka kmeta gg. Štuhec in Senčar za Društveni dom. Naj služita za »mušter« tistim, ki tudi kaj enakega zmorejo! Zdaj so na vrsti: Trbegovci, Bolehneci, Berkovci, Čakova in Blaguš. Selišči so deloma že izpolnili svojo oblubo. Vsa čast jim!

Dajte nam več takih prireditev! (Dopis od St. Jurija ob Ščavnici.) Srečna in lepa je misel učiteljstva, prijeti predstave, na katerih nastopa šolska deca. Učiteljem so v dokaz dela, deci in staršem pa v veselje. Na taki predstavi, kot je bila na Petrovo pri nas, se učiteljstvo često približa precej i staršem i Cerkevi. — Slomšekova proslava je bila: petje, deklamacije in dve dokaj srečno izbrani igri. Če premislimo naše razmere in krajevne okolnosti, se moramo uspehu nekaterih učencev le čuditi. Petje je bilo dobro, prva deklamacija predolga, drugače izvrstna, druga deklamacija pa prav ljubka in bolje izbrana od prve. Igralci — otroci in še menda vsi prvici na odrui — so seveda bolj deklamirali nego govorili, toda na starše in druge so napravili globokejji vtis, nego dobrì odrasli igralci. — Javno treba po hvaliti točnost, red in za čuda dobro vedenje občinstva. So pač čutili: Dajte nam in naši deci več takih prireditev, in drugačno mladino bomo imeli, nego jo imamo.

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Dne 20. junija smo pokopali Jakoba Toplak iz Bišeckega vrha, po domače Valentinovega Jakeca. Bil je poseben, svoje vrste. Kadar ga je imel malo preveč v glavi, je govoril in se obnašal kot da bi bil ves svet njegov hlapec. Bal se sploh ni nikogar: večkrat je reklo, star dragonec se ne sme ničesar batiti. Včasih pa je bil priprost kakor otrok in takrat je molil, molil veliko in spodobno. Njegova posebnost se je pokazala tudi v smrti. Pred dvema letoma že na pustni terek, ko vendar vse nori, se je zaklenil v svojo hišo in delal za se krsto ali trugo. Večkrat se je potem vlegel v njo, ne da bi se pripravil na smrt, ampak, da poizkusiti, kako se da kaj spavati v njej. Po svojem poklicu je bil zidar in viničar, zraven tega pa še samouk v vseh mogočih strokah. Zato ga bodo ljudje pogrešali prav neradi, pomagal je marsikateremu. Neka posebnost pri njem je tudi bila, da je rad častil presveto Srce Jezusovo. Bodil mu torej božje Srce milostljivo v večnosti. — V nedeljo, dne 24. junija je bil v Gomilah blagoslovljen veličastni križ, ki ga je pred svojo hišo postavil posestnik Konrad Muršec v zahvalo za srečno vrnilje iz vojske, v kateri je prebil vse dolga štiri leta. — Naša Pesniška dolina je bila zadnje dni podobna velikemu jezeru; voda je preplavila vse naše travnike in kakor majhni griči so se dvigali iz nje stoteri in tisočeri nablni pokošene krme. Do kolen so gaziли kosci in delavci včasih v vodi, da so rešili krmo; nekateri so jo nosili, drugi vozili iz vode; nisi pa lahko slišal hude besede, ker smo na vse to že vajeni. Veseli smeš in ljubka pesem se razlegata po dolini. Tudi lepo.

Od Sv. Andraža v Slov. goricah. Kmet Jožef Toplak iz Arjavcev je že delj časabolehal. Nazadnje se je odpeljal v Varaždinske toplice, zdravja iskat. Pa že drugi dan po prihodu v toplice ga je rešila smrt bolezni. Pokopan je bil dne 28. junija na varazdinskom pokopališču. Naj v miru počiva.

Smrt našega moža. Od Sv. Urbana pri Ptiju nam poročajo, da so izročili materi zemlji krščanskega kmeta in bivšega dolgoletnega župana Franca Kocmut. — Blagopokojni je bil odbornik Kmeteške hranilnice in posojilnice v Ptaju, neustrašljiv bojevnik v katoliško narodnih zadevah, skozi več desetletij zvest naročnik »Gospodarja« itd. Rajnemu svetila večna luč, njegovi žaljoči rodbini naše sožalje.

Veliko zborovanje naše stranke v Velenju. V nedeljo, dne 15. t. m., s vrši shod Delavske zveze za celo Saleško dolino ob 8. uri dopoldne v Velenju v trgu. Vabljeni ste vsi delavci. Popoldne istega dne ob 3. uri, se vrši drugo zborovanje, ki je namenjeno za kmete ne delavce, posebno za male kmete, ki so obenem tudi delavci. Po shodu je vrtna veselica, srečolov, godba, petje in prosta zabava. Na obeh shodih nastopi več govornikov ob blizu in daleč ter tudi eden izmed naših narodnih poslancev. Kdor ne more dopoldne, pa naj pride popoldne.

Novi zvonovi v Špitaliču pri Konjicah. Dne 8. julija 1923 dobimo iz livarne Bühl v Mariboru dva nova bronasta zvona. Blagoslovil ju bo g. dekan in arhidiakon Franc Hrastelj iz Konjic. Ker obhajamo takrat tudi »lepo nedeljo« (žegnanje), imamo dve svečanosti ob enem. Za izredno slavje vladu veliko zanimanje. Dekleta pridno spletajo vence za nove zvone in za slavoloke, fantje mislijo na mlaje, otroci se vesele godbe, posebno bobna. Da bo povzdigoval slovesnost močen strel, je preskrbljeno.

Oglavska šola v Celju konča šolsko leto 1922-1923 v sredo, dne 11. julija. Ta dan bo sprejelo osem tretjetletnikov spričevalo sposobnosti. Za komisarja je določil kn.-šk. ordinariat v Mariboru č. g. vikarja Petra Jurak. Novi učenci se sprejemajo do 15. sept.

Gostovanje mariborskega Ljudskega odera v Celju je vsled splošne oblastvene prepovedi prireditev v nedeljo, dne 1. julija, odpadlo in se bo gotovo vršilo takoj, čim oblast omenjeno prepoved ukine.

Mariborski Ljudski oder v Rogaški Slatini. V nedeljo, dne 8. julija, poseti mariborski Ljudski oder zdravilišče Rogaška Slatina. V gledališki dvorani Zdraviliškega doma bo ob pol 21. uri vprizoril Halbejev ljudbeno drama »Mladost.« Mladini izpod 16. leta vstop ne bo dovoljen. Vstopnice bo prihodnji teden prodajala trgovina Beranič v Rogaški Slatini.

Slovesnost blagoslovitve novih zvonov v Šmiklavžu pri Slov. Gradeu. Na lepo nedeljo, dne 15. julija t. l. se bodela pri tukajšnji podružnični cerkvi Sv. Helene na Suški gori dva nova bronasta zvona v stolp potegnila. Slovesnost se začne ob pol desetih. Dobrotvorni in prijatelji iz sosednjih župnij iskreno vabljeni.

Gospodinjski tečaj v Ljubnem v Sav. dolini. Tukajšnji gospodinjski tečaj se je 17. junija zaključil. — Predaval je kot voditeljica tečaja gdč. Minka Rožinkova, kot predavateljica pa gdč. Olga Stihova, o zdravstvu pa tukajšnji zdravnik g. dr. Janko Rak. Ob sklepnu tečaja se je priredil izlet v Logarjevo dolino, kjer so se absolventje podale k vodopadu »Pod Rinko« in na Okrešelj, kjer je ležal sveži sneg. Tu se jim je nudil veličasten prizor. Od vrha Planjave so z nepopisno brzino in strašnim grmenjem drveli snežni plazovi v globino okoli 1300 m v Logarjevo dolino. Ta prizor jim bo ostal v vednem spominu. Tem potom se izreka najtopljejša zahvala prirediteljem tečaja, v prvi vrsti pokrajinski upravi v Ljubljani, nadalje županstvu občine Ljubno, gg. Logarju in Plesniku za njih gostoljubnost ob priliki tega izleta in sploh vsem, ki so tej prekoristi prireditvi na kakršenkoli način šli na roko.

Kako je kaj pri St. Ilju pod Turjakom. Pri nas je, hvala Bogu, še dosti miren kraj in tudi pisanjevanje še ni preveč razširjeno, kakor je po drugod. Letina bo srednja. Slana je napravila nekaj škode in pa dejevje, ki je bilo ravno ob času cvetja žita. Pa Bog bo nas že oskrbel s potrebnim, le njemu priporočimo svoje skrbi. Sadvb smo imeli letos precej. Med njimi so se poročile štiri mladenke iz Marijine družbe. Najprvo prednica Frančiška Zinraž z vrlim mladeničem Josipom Krusičem, tukajšnji rojak, sedaj organist v Ribnici. Veronika Hribenik iz ugledne hiše Krofove z dobrim fantom Dominikom Krejan. Iz vrle Vavkanove hiše ste bili kar dve nevesti. Lojzika Vavkan z Ivanom Plazovnik, vzoren gospodar na Martinovem, in Tilda Kokšinec, ki je odšla s svojim ženinom k Sv. Nikolaju. Bog blagoslovil vse novo nastale družine, da bi vzklikl iz njih dober krščansko vzgojen zarod, katerega danes žalibog manjka. Orel in Dekliška zveza imata vedno mesečne sestanke. Škoda samo, da ni več fantov, ki bi imeli smisel za izobrazbo. Narod čaka, čaka, na dobro izobražene fante, da stopijo v vrsto mož, a fante dero največ za zabavo, a izobrazba jim je deveta brig. Torej, fantje, več resnih misli, več resnih dejanj. Seveda šale in smeši tudi vmes, ali to more biti tako, kot sol pri jedi. Da bi se mlad fant kislo držal, ne sme biti, da bi se pa vedno smejal in šale uganjal, pa tudi ne. Torej: srednja pot, zlata pot. Želeti bi bilo, da bi se večkrat kdo oglašil iz našega mirnega kotička v Vašenjeni list, ne pa samo šentiljski škrč, ki ga je povsed polno in ima povsod svoj nosek zraven.

Žalostna novica od Sv. Jošta na Kozjaku. Nagle, ne previde smrti je umrla Frančiška Golcer, pd. Sp. Dobovičnica. Do dna duše potrtemu možu je po 21 letnem zelo srečnem zakonu zapustila edino, 4 mesece staro hčerko ter vzela tako hitro, bridko slovo. Žal nam je vsem za njo, ki smo jo poznali in sočustvujemo s hudo-prizadetim možem. V neko tolažbo naj mu bo dejstvo, da je bila pred kratkim pri sv. zakramentih in da je bila vzdorna krščanska gospodinja in žena. Dobri Bog tolaži in mu vzbudi sočutnih, usmiljenih src, rajna pa uživaj sveti raj. — To je letos že drugi slučaj nagle smrti, opomin na nas, da večkrat molimo: Nagle in neprevide smrti, reši nas, o Gospod!

Iz Pilštanja. Res nekaj čudnega se dogaja pri nas na Pilštanju. Akoravno je že davno vojna minula, pa vendar se na naši pošti tako pridno cenzurira, da zna naša gdč. poštarica za vse skrivnosti tega okraja. Seveda pri tem poslu ji tudi pomaga mlada in obrekličiva gdč. učiteljica. Cele lepe solnčne dneve presedijo v uradu, prebirajo pošto in se posmehujejo celiemu svetu, ki prihaja v urad. Obravno se na višjo oblast s prošnjo, da napravi konec takemu brezvestnemu uradovanju. — Prizadeti Pilštančani.

Gospodarske novice.

Stanje naših vinogradov. Deževno in mrzlo vreme zadnjih tednov ne vpliva ugodno na razvoj vinske trte. Cvet rumeni in se osipava. V nižjih legah se vslekm krote opaža bleuca. Zaostali cveti nudijo »črvom« obilne paše. Peronospora se je začela prikazovati in kjer še ni našla v drugič poškopljenih trsov, bo začela svoje pogubnosno delo. Drugo skropljenje naj bo sedaj prva skrb naših vinogradnikov. Ob prvih solnčnih dnevih pa naj sledi zveplanje. Nastavek je bil obilen, bratava pa je v božjih rokah. Vinske cene so stalne.

Kmetijski pouk po deželi: V nedeljo, dne 8. julija t. l. v Koprivni nad Črno o planšarstvu in živinoreji (Wernig), pri Sv. Bolfenku o splošnem kmet. gospodarstvu (Zupanc). V nedeljo, dne 15. julija t. l. v Prevaljah o splošnem kmet. gospodarstvu (Wernig), pri Sv. Urbanu o vinarstvu, sadjarstvu in

Konjerejski odsek Kmetijske družbe za Slovenijo (bivšo Štajersko in Prekmurje) priredi letošnje premojanje plemenskih konjev 16. julija ob 9. uri pri Sv. Lenartu za sodni okraj Sv. Lenart, dne 17. julija ob 14. uri v Spod. Polškavi za sodne okraje Maribor in Slov. Bistrica, dne 18. julija ob 8. uri za Ptuj, 23. julija ob 8. uri v Ormožu za Ormož, 24. julija ob 8. uri v Gor. Radgoni in Apaško kotlino, dne 30. julija ob 9. uri v Šmarju pri Jelšah za sodni okraj Šmarje in občine Sv. Jurij ob juž. železnici in Sv. Jurij in okolica in sodnega okraja Celje ter dne 31. julija ob 9. uri za sodne okraje Celje in Vrantsko v Žalcu. V Ljutomeru bude se upoštelo le toplokrvne pasme, v Ptaju in Spodnji Polškavi topli in mrzlokrvne pasme, v vseh drugih krajih pa le mrzlokrvne pasme.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalno se je: 6 konjev, 16 bikov, 175 krov, 352 krov in 12 telet. Skupaj: 561 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. 6. 1923 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od din. 12.50 do din. 15.—, poldebeli voli 11.75 do 12.50, plemenski voli 9.25 do 11.50, biki za klanje 10.— do 14.—, klavne krave debele 11.25 do 12.50, plemenske krave 9.50 do 11.25, krave za klobarsarje 8.75 do 10.—, molzne krave 10.— do 12.50, breje krave 10.— do 12.50, mlada živina 12.— do 13.—, teleta 14.25 do 16.50.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso I. vrste 1 kg din. 26 do 27.50, II. vrste 24 do 25, meso od bikov, krov, telic 21.50 do 23, teleče meso I. vrste 25 do 26, II. vrste 20 do 24, sveže svinjsko meso 35 do 40 D.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 91—92 D. Francoski frank 5.47—5.52 D. Za 100 avstrijskih krov je plačati 0.1292—0.1302 D., za 100 čehoslovaških krov 279—287 D., za 100 nemških mark 0.0515—0.0530 D. in za 100 laških lir 397—399 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.25 centimov (1 centim je 1 para).

Hmelj. VIII. poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Žatec, ČSR, dne 23. junija 1923. Vreme, glavni činitelj za razvoj hmeljske rastline, je bilo tudi v minulem tednu skrajno neugodno. Megleni in hladni dnevi so se vrstili z mrzlimi nočmi; le nekaj dni je bilo toplejše. Pred dvema dnevoma pa je nastalo deževje, dasi ima zemlja dosti mokrite. Rastlina še ni dohitela tega, kar je zamudila — ona je sicer videti zelena, pa je vendar bolana. Rast je prav minimalna. Iz vseh krajev našega okolja se nam javlja, da priletava aphis muha zopet v velikih množinah na že škropljene nasade in da se ušice hitro množe — posebno pa v nižjih legah; pa tudi nasadi v višjih legah so sedaj bolj okuženi. Obilni stroški zatiranja mrčesa so bili brezuspešni in vendar se mora le-to ponavljati. Mnogo je hmeljarjev, kateri se za škropljenje ne zmenijo. Obilno škodo so povzročili tudi silni veterovi, kateri so odbijali rastlini vršičke in panoge. — Stanje naših nasadov je torej vobče prav kritično in nestripcno se pričakuje ugodnejše vreme, katero bi pa tudi nikakor ne moglo popraviti vsega zaostanka; upanje na letino je torej popolnoma izključeno. Cene 1080—1160 čK, za 50 kg. Razpoloženje mirno, cene nespremenjene in čvrste. — Tettiana. Virtemberško, dne 15. junija 1023. Vreme je skrajno neugodno. Mrzle noči povzročajo ogromno razmnožitev uši, katere morajo hmeljarji zatrati z vsemi sredstvi, ako hočejo sploh upati na kako letino. Ugodno vreme bi najhitreje pripomoglo pri uničevanju mrčesa. Dosedaj še sicer ni povzročene večje škode, vendar pa lahko nastane, ako se vreme kmalu ne obrne na boljše. V ranih nasadih je rastlina zrastla do 2 metra na visoko.

IX. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Žalec, Sav. dolina, dne 1. 7. 1923. Od našega zadnjega poročila smo imeli le šest dni brez dežja in povprečna zjutranja temperatura je znašala le 8 stop. R. Nebo je bilo pokrito s sivimi in nizkimi oblaki, kateri so zemlji posiljali mokroto v preobilni meri. Iz navedenega se da sklepati na stanje hmeljskih nasadov: ena tretina je prav dobra, ena tretina dobra in ena tretina manj dobra in slaba. Obče se opazuje, da so dvoletni nasadi kaj slabii, kar je morda povzročila lanska suša. Golding prikazuje cvet in deloma že cveti. Poznji hmelj se razvija normalno in dobiva panoge. Za drugo je rastlina zdrava in je brez mrčesa. — Društveno vodstvo.

X. poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Žatec, ČSR, dne 30. 6 1923. Tudi zadnji teden mesca junija se vreme ni spremenilo. Deževje s hladnimi dnevi in mrzlimi nočmi in temperatura do 4 stop. C. Zadnje dni je postajalo nekoliko boljše; imeli smo tople dneve in videli vsaj za nekaj ur solnce. Hmeljski nasadi so se nekoliko dvignili, vendar so se pa aphis muhe in uši prav pomnožile. Celotno škropljeni nasadi se okuževajo vnovič in ni ga še bilo leta, da bi bile muhe tako trdga živiljenja, kakor letos. Mnogo hmeljarjev škropi že vnovič, pa brezuspešno. V krepkih nasadih je hmelj zrastel do tri četrti in do vrha žice in je upanje, da se bode ohranili. Srednje dobrni nasadi so zrastli do tri četrtine žice in je upanje, da še niso izgubljeni. Temu nasproti se pa smat-

ra kot izgubljena velika večina nasadov, kateri so skozi in skozi »usivi« in kateri niso bili škropljeni. V nizkih legah tudi najboljšega okoliša se že prikazuje črna roza in rastlini je videti, da zaostaja v rasti. Stanje se je vobče poslabšalo. Rastlina je v razvoju zaostala za 2 do 3 tedne in se še nikjer ne pripravlja na cvet. Izključeno je, da bi zamoglo tudi najugodnejše vreme popraviti zamujeno. Neugoden pogled na letošnjo žetev se že kaže tudi na trgu, kjer se pri pomnoženemu povpraševanju cene vedno dvigajo. Danes se plačuje do 1250, zahteva se pa do 1300 čK za 50 kg. Končno razpoloženje zelo čvrsto pri rastočih cenah. Zaradi pomanjkanja blaga so skoro vsa skladišča zaprta. Vsa zaloga se ceni na 2000—2500 stotov á 50 kg, katera se pa nahaja v »trdih« rokah. — Savez hmeljarskih društev.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje delo? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 špecjalna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 špecjalnih steklenic 208 dinarjev in 5 odstot. doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrg 341, Hrvatsko.

Molitvenik, najlepši in najcenejši, je dr. Zdešarjevo »Navodilo za pravo pobožnost do Matere božje.« V tej knjižici sta dve sv. maši. Cena vezanemu izvodu 6 din., po pošti 1 din. več. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, pri Stogi v Ljubljani na Poljanskem nasipu 10, in po drugih knjigarnah. Kdor kupi skupaj vsaj 10 izvodov, dobi 25% popusta. 660

Pošten viničar s 4 do 5 delovnimi ljudmi se pod jako dobrimi pogoji sprejme pri posestniku Ogrisek, Lajtersberg. 689 2—1

Deklica, 5 mesecev starata, se odda dobrošrščnim ljudem za svojo. Žrkovska cesta 39, Počrežje, Maribor. 690

Mlad oskrbnik išče službo za pojedelstvo; najrajše na grajski ali veleposestvu. Naslov v upravi lista. 688 2—1

Zidar se sprejme v Mariborski splošni bolnici na tržaški cesti. Služba je stalna in posebno pripravna za samca. Več se izve pri upravi bolnične. 703 2—1

Prodam Foto-aparat 13-18, 3 dvojne kasete z vlogami 9-12, stativ in vse potrebščine. Cena 500 D. Naslov v upravnosti. 693

Jagnede proda Jožef Pulko v Zlatoličah, p. Ptuj. 694

Posestvo iščem v večleten zakup. Vinorodni kraj, dobra globoka zemlja. Zakupnina na željo v zlatu. Ponudbe na upravo pod »Jesen« št. 696.«

Lepo zaokroženo posestvo, 28 in pol oralov se takoj po ceni proda z živino, s polovico pridelkov in s premičino. Vpraša se pri Kornhäuslu, Kresnica 3, p. Sv. Ilj v Slov. gor. 701 2—1

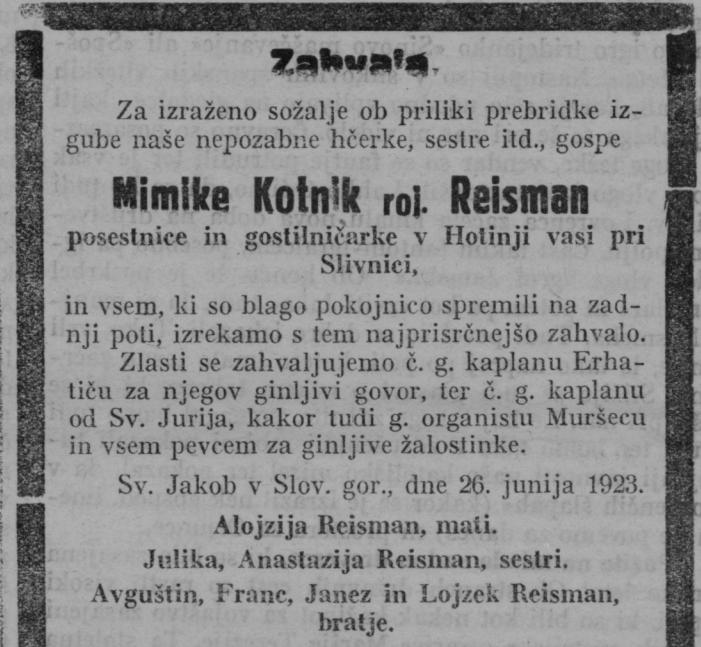
Kmetsko posestvo, hiša z gospodarskim poslopjem kompletno, kmetija z 41 oralimi sveta, polovica gozdova, zemlja rodovitna, 1 uro od železniške postaje Prevalje v Mežiški dolini, Koroško, po primerni ceni takoj prodam. Andrej Hribenik, Prevalje. 702 2—1

IZJAVA. Martin Kupčič da na znanje, da ni več plačnik za dolgo svojega sina Jožefa Kupčiča v Ročici, Sv. Jakob v Slov. gor. 700

Za svojo družino vzamem izključno le Vaše teste nine, priznal je eden največjih trgovcev z delikatesami v Trstu potniku tovarne testenin v Ilirske Bistrici. Mož, ki pozna in ima na razpolago najboljše izdelke, ve, kaj je dobro.

Prijeten in jajčast okus je znak testenin »Pekatete.« Ako jih kuharica skrbno pripravi, je ni boljše jedi te vrste.

Mlatilnice, vitezjne, sadne mline, slamoreznice in druge poljed. stroje

kupite najbolje in najceneje pri

Josipu Osolin v Laškem.

709 3—1

Hamburg — Amerika Linija

in United American Lines Inc.

Filijalka

SIMON KMETEC, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

J. G. Drašković

ZAGREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25, — Sušak: Jovo Gj. Ivošević, Karolinka c. 160. — Split: Ante Bučić, Dioklecijanova obala 18. — Gruž: Ivo Lovričević. — Bitolj: Gjorgije J. Dimitrijević & Komp., Boulevard Kralja Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek: Dušan Lj. Mihailević, Trg Kralja Petra 4.

550

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogu steklene in porcelanaste posode svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

MALA OZNANILA.

Krasno posestvo Murski dvo-
rec, 38 oralov, se proda. Po-
gleda se v Selnicu ob Muri, p.
St. Ilj. v Slov. gor. 681 2-1

Lepe dobrohranjene polpo-
krita kočija se poceni proda
ali zamenja za vino. Naslov v
upravnemu. 682

Lep kip «Sv. Urban», 130 cm
visok, ima na prodaj: Alojzij
Zoratti, cerkveni pozlatar v
Mariboru, Strossmayerjeva ul.
št. 3. — Istotam se sprejme
vajenca. 683

Dr. J. MARCIUS,
zdravnik v Slov. Bistrici (na-
sproti vojašnice) zdravijeti-
ko, naduho, bolezen Basedow,
kronični katar v dihalah in
ženskih spolovih, vnetje obis-
ti, revmatizem, hudico, želod-
ni tvor, slabokrvnost, slav-
ost živcev, božast, kožne bo-
lezni in druge na tačas naj-
uspenejši način. Sprejema od
8.-11. in 2.-4. ure. 684

Letni občni zbor Hranilnice in
posojilnice v ČRNI bo dne 8.
julija z običajnim dnevnim re-
dom. — Odbor. 685

Proda se posestvo, 10 oralov,
njive, travniki, sadonosnik. Vpraša se pri: Štumpf Ignac,
Spodnja Brežnica, pošta Polj-
čane. 686 3-1

V Savinjski dolini se proda v
zelo prometnem kraju hiša z
gostilno, gospodarskim poslo-
pjem, pet oralov zemlje, z in-
ventarjem ali brez njega. Na-
haja se v bližini rudokopa, pol-
ure od železniške postaje in je
pripravna za vsako drugo o-
brt, n. pr. za mesarijo ali tr-
govino itd. — Ponudbe pod
«Ugodnost», poštneležeče Za-
lec. 687 3-1

Wěnka, krepka in zdrava, se
sprejme v trgovino z mešanim
blagom. Ponudbe na uprav-
ništvo. 670 2-2

Kompanjona z najmanj 100
tisoč dinarji gotovine išče
trgovca z lesom v zelo gozd-
natem kraju. Poseda moderno
popolnoma novo polnojarme-
nila žago in posestvo. Jamstvo
zagotovljeno proti vknjižbi na
prve mesto. Cenjene ponudbe
je nasloviti pod »lesna indu-
strija« na upravo »Slovenske-
ga Gospodarja«. 667 3-2

Underwood

majhni najboljši ameriški
pisalni stroj ter najprimernejši
za vsakega trgovca in zaseb-
nika tehto samo 3 kilograma.
Zastopstvo za Sp. Češkoslo-
v. Zinauer, Maribor, Cafova ul.
št. 2. Prodaja tudi na obroke.
6-6 522

Za blrmance!
Velika izbira gotovih oblik po
nizki ceni priporoča I. VEZJAK,
konfekcija, Maribor, Vetrinjska
ulica 17. 501 5

OVES
krompir, koruzo, opeko, cement,
drva, premog, slamo, seno ve-
dro vsaka množina
ANDREJ OSET, Maribor,
Aleksandrova cesta 57. Tel. 88.
9-10 441

Velika izbira izakovrste-
nega zimskega blaga.
Gotove površnike od
300 Din. in druga ma-
nufaktura najceneje pri
J. TRPIN 956
Maribor, Glavni trg 17.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke

Kvišku srca po Din. 27, 36, 39 in 40.
Rajski glasovi po Din. 38, 50 in 52.
Prijatelj otroški po Din. 6.50 in 7.50.
Ključek nebeški po Din. 20, 30.
Angel varih po Din. 11.

b) Za odrasle

Bogomila po Din. 15, 22, 25.
Pobožni kristjan po Din. 12.
Češčena Marija po Din. 14, 48, 60.
Marija varhinja po Din. 10, 36.
Sv. Alojzij po Din. 15, 34.
Nebesa, naš dom po Din. 42.
Skrb za dušo po Din. 15, 22, 30.
Sv. ura (velike črke) Din. 12, 15, 30.
Mali duhovni zaklad (velike črke) D 12.
Marija Kraljica po Din. 42.
Venec pobožnih molitev po Din. 40.

Venec pobožnih pesmi Din. 15.
Sv. Pismo, Evangeliji in Dejanja apostolov po Din. 10.

Kvišku srca! Pesmarica (zl. obr.) D. 15.
Premišljevanja za celo leto I. in II. del.
Din. 32.

Družba vedenega češčenja, 2 molitveni ur.
Din. 3.

Kratko navodilo za pobožnost M. B.

Kraljice srca Din. 5.

Vir Življenja Din. 18.

Duša popolna Din. 20.

Duša spokorna Din. 20.

Bog med nami Din. 12.

Večno življenje (rdeča obr.) Din. 24.
(zlatna obr.) Din. 33.

Slava Gospodu Din. 18.

Nebeška hrana I. in II. del Din. 15.

Priprava na smrt Din. 16.

Poljedelci in kmetijske zadruge pozor!

Nudimo zajamčeno 16 odstotni rudinski superfosfat po 165 dinarjev za 100 kg vključno vreč, pri naročilu celih vagonov franko postaja kupca.

664 2-1

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku.

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA štev. 6, reg. z. z. n. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po 5 1/2%. Stalnejše in večje vloge pa od 6 do 6 1/2%.

Brez kisa! Brez sladkorja! Brez salicila!

sploh brez vsakega dodatka se lahko s

„REX“ konzervnimi steklenicami in - aparatom

581 6-3

nepriči brez truda vse vrste okusnih, zdravih in cenih domačih konzerv. V «REX» vkuhanje jagode, češnje, hruške, čeplje, jabolka, sploh vse vrste sadje se hranijo pri neizpremenjenem naravnem okusu in največji zdravilni vrednosti, brez vsakega dodatka leta in leta. — Ravno tako se ohrani za nedogledni čas vsak drugi živež, posebno vse sočivje (fizol, grah itd.), meso, klobase, pastete, gobe, ribe in drugo.

Po tovarniških cenah priporoča

Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10

trgovina stekla in porcelana na veliko in malo.

Velika zaloga vsakovrstnega stekla, šip, ogledal, porcelana in kamenine, svečilk, kakor vseh v steklarsko stroko spadajočih predmetov po najnižji ceni.

Somišljeniki širite naše liste!

Tudi Vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo

velikansko manufaktурно zalogu
tvrdke

Alojz DROFENIK
„pri Solncu“

CELJE, GLAVNI TRG 9

predno kupite oblačilo.

Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.

Za obilen obisk se priporoča Alojz Drofenik.

V
A
Ž
N
O

IVAN KOS, CELJE,

Prešernova ulica št. 17.

586

Na drobno!

Na debelo!

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „BELEM VOLU“

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi,

5 1/2% proti enomesecni odpovedi,

6% proti trimesečni odpovedi,

Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% oziroma po dogovoru

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHE

Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za postelje !!!

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.